

ΓΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ ΙΣΤ΄.

ΤΕΥΧΟΣ 189

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1916

ΑΘΗΝΑΙ

Ὀδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

„ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ“

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ *έτησία* δραχμαί 12.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ 1 *δραχμή*

ΓΡΑΦΕΙΑ: *Όδος Χαριλάου Τρικούπη 22^α*

ΤΕΥΧΟΣ 189.—ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1916.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κλέοβις και Βίτων, υπό *Α. Κοττορέοντος*.

Μελαγχολικά σκέψεις, υπό *Ι. Παφινού*.
Σκέψεις.

Δαυρέντιος Στεκκέτη, υπό *Ν. Βελμανίτου*.
Δύσις, υπό *Μ. Παωριαννοπούλου*.

Ύμνος ποῦ δὲν ἐγράφη, υπό *Αμαράντου*.
Φιλία ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, υπό *Τιμ. Ἀμσελᾶ*.

Σογέτια, υπό *Ν. Δρακουλίδου*.

Θεατρικὴ Ἐπιθεώρησις.

Γράμματα καὶ Τέχνη.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Κλέοβις.

Γαλλικὸς στρατὸς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Ἡ γέφυρα τῆς Δοβρουτσᾶς.

Αχ. Μαρτῆς ὡς Ὀθέλλος, υπό *Ν. Λεργίου*.
Διάνα Κάρεν.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταί, οἱ εἰσέτι καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν των, ὅπως ἀποστείλωσιν αὐτήν, διότι ἄλλως θὰ διακοπῇ ἢ ἀποστολῇ τοῦ φύλλου.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Φιλολόγος.—Ἡ Ἑλληνικὴ χρησιμοποιεῖται συνεχῶς ἀπὸ τῶν ξένων. Τώρα οἱ Γάλλοι ὀνομάζουσι τοὺς φίλους των Γερμανῶν «Germanophiles».

Δ. Π.—Τὰ ξηρὰ ἀμύγδαλα ἐνισχύουσι πολὺ τὸν ἐγκεφάλου· οἱ πνευματικῶς ἐργαζόμενοι πρέπει νὰ τρώγουν τακτικὰ διὰ νὰ διατηροῦν διανεγῆς τὸ πνεῦμα των. Ἐν γένει οἱ ξηροὶ καρποὶ ἐνεργοῦν θαυμασίως ἐπὶ τῶν νεύρων τ. ὁ ἐγκεφάλου. Τὸ μέλι καὶ τὰ κουκουάρια ἔχουσι κατασταλτικὴν δύναμιν κατὰ τῶν ἐντερικῶν διεγέρσεων.

Φυσιολογία.—Ἀφοῦ ἡ καρδία σφύζει 69 σφηνμοῦς κατὰ πρῶτον λεπτόν, τὸ αἷμα γέροντος 85 ἔτων ἔχει διανύσθαι ταξείδιον 5,212,000 μιλίων.

Μ. Μ.—Ὁ Φοντενέλ εἶπεν ὅτι ψεύδεται τίς καὶ δταν ἀποσιωπᾷ ἀλήθειαν, τὴν ὅποιαν ὀφείλει νὰ εἴπῃ. Ἐξαιροῦνται αἱ ἀλήθειαι, αἱ ὅποιαι δὲν ἐνδιαφέρουσι κανένα νὰ τὰς μάθῃ.

Περίεργον.—Ἀκριβῶς περὶ τούτου ἐδημοσιώθη ἐπίσημος ἐκθεσις, καθ' ἣν τὸ Δημόσιον χρέος τῆς Ἑλλάδος ἀνῆλθετο κατὰ τὸ 1915 εἰς ἓν δισεκατομμύριον καὶ 543 χιλιάδας δρ. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἀνέρχονται εἰς 37.000 δι' οὓς δαπανᾶται ποσὸν 55 ἑκατομμυρίων ἑτησίως.

Δοσι. Ρ.—Κάποιος ξένος τεχνοκρίτης εἶπεν ὅτι ἡ τέχνη ὁμοιάζει μὲ τὰ διαμάντια. Μόνον ἓνα, τεχνίτης ἠξέουσι νὰ ξεχωρίσῃ τὰ ἀληθινὰ ἀπὸ τὰ ψεύτικα. Ὁ πόλις κόσμος συγγέει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ διακρίνῃ τὴν γνησιότητα καὶ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν, ἀπὸ τὴν ἐπίπλαστον καὶ ψευδῇ ἐντύπωσιν.

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ

ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν
τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Ὀλγας
ΟΛΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 26.—Ἀριθ. Τηλ. 147.

Συμπληρώσαν εἰκοσιπενταετίαν ὅλην ἡράσσεως παρέχει ΠΛΗΡΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΕΛΛΗΝΟΠΡΕΠΟΥΣ, ἀναγνωρισθείσης ἀνέκαθεν ὑπὸ τοῦ κρατίστου μέρους τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας. Διδασκαλίᾳ ξένων γλωσσῶν. Δέχεται μαθητριάς ἐσωτερικῶς, ἐξωτερικῶς καὶ ἡμιτρόφους.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ “ΑΠΟΛΛΩΝ,”

Καλλιτεχνικὴ Διεύθυνσις Κ. Ἐμπέογλου
Ἀριστοκρατικὴ συγκέντρωσις. —Θέρμανσις καλοριφέρ. —Ἀναπαυτικὰ καθίσματα. —Τρεῖς εὐρεῖαι ἐξοδοὶ. —Ταινίαι ἐκλεγόμεναι παρ' εἰδικοῦ ἀντιπροσώπου. —Ὀρχήστρα Κρυσσᾶ.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ “ΠΑΝΘΕΟΝ,”

Διευθυντὴς Α. Περάτης
Σειρὰ ταινιῶν μεγάλου ἐνδιαφέροντος. Τὰ ἐκλεκτότερα δραματικὰ ἀριστουργήματα μὲ πρωταγωνιστὰς τοὺς ὀνομαστοτέρους ἡθοποιούς.
Ὁδὸς Πανεπιστημίου

ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟΝ “ΟΛΥΜΠΙΑ,”

Ὁδὸς Ἀκαδημίας
Αἰθουσα θαυμασίας, μὲ τελείαν θέρμανσιν. —Κέντρον ἀριστοκρατικόν. —Ταινίαι κατάλληλοι δι' οἰκογενείας. —Ἀοιδοὶ Παρισίαι, χορευτρίαι, ὁ κωμικὸς Βιλάρ, διασκεδάζουσι τοὺς θεατὰς. —Αἰθουσα τεῖου μετ' ὀρχήστρας.

✱ ΤΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ ΤΩΝ [ΜΟΥΣΕΙΩΝ] ✱

ΚΛΕΟΒΙΣ ΚΑΙ ΒΙΤΩΝ

ΙΔΑΧΘΕΝΤΕΣ ἐν τῷ σχολείῳ τὴν ἱστορίαν των δύο Ἀργείων ἀδελφῶν Κλέοβιος καὶ Βίτωνος ἐνομιζόμεν, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτου περὶ αὐτῶν ἀναφερόμενα εἶνε μῦθος καὶ ὅτι πράγματι οἱ ἀνωτέρω ἀδελφοὶ οὐδέποτε ὑπῆρξαν ἐν τούτοις, εἰς τὰς ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Σχολῆς γενόμενας ἐν Δελφοῖς ἀνασκαφὰς εὐρέθησαν δύο ἀγάλματα μετὰ των ἐνεπιγράφων αὐτῶν βάσεων, δι' ὧν πιστοποιεῖται ὄντως ὅτι οἱ Ἀργεῖοι ἀφιέρωσαν εἰς τοὺς Δελφοὺς τὰ δύο ἀνωτέρω ἀγάλματα, ἅτινα παριστάνουσι τοὺς δύο Ἀργεῖους ἀδελφοὺς Κλέοβιν καὶ Βίωνα. Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει αὐτολεξεί περὶ αὐτῶν τὰ ἑξῆς: «Ἀφοῦ ὁ Σόλων ὠμίλησε πρὸς τὸν βασιλέα Κροῖσον περὶ τοῦ Τέλλου καὶ τῷ ἀπήρθησε τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους τὸν ἐθεώρει εὐδαίμονα, ὁ Κροῖσος τὸν ἠρώτησε πάλιν ποῖον εἶδεν εὐδαιμονέστατον μετ' ἐκείνου, ὑποθέτων ἀδιστακτικῶς ὅτι θὰ ἐλάμβανε τοὺλάχιστον τὰ δευτερεῖα. Ἀλλ' ὁ Σόλων ἀπεκρίθη: Γὸν Κλέοβιν καὶ τὸν Βίωνα, Ἀργεῖους τὸ γένος. Αὐτοὶ εἶχον περιουσίαν ἀκετήν καὶ πρὸς τούτοις τοιαύτην σωματικὴν δύναμιν ὥστε ἀμφότεροι εἶχον νικήσει εἰς τοὺς ἀγῶνας ἰδοῦ δὲ τί λέγουσι περὶ αὐτῶν. Οἱ Ἀργεῖοι ἐτέλλου τὴν ἐορτὴν τῆς Ἡρας καὶ ἔπρεπεν ἀφεύκτως νὰ φέρωσι τὴν μητέρα των εἰς τὸ ἱερόν· οἱ βῆες ὅμως δὲν ἤρχοντο ἐγκαίρως ἀπὸ τοὺς ἀγρούς. Τότε οἱ νέοι βλέποντες ὅτι παρήργετο ἡ ἡμέρα, ἐδέθησαν εἰς τὸν ζυγὸν καὶ ἔσυρον τὴν ἄμαξαν ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκάθητο ἡ μήτηρ των· διήνυσαν οὕτω τεσσαράκοντα καὶ πέντε στάδια καὶ ἐφθα-

σαν εἰς τὸ ἱερόν. Ἀφοῦ ἐξετελέσθη ἡ πράξις αὕτη ὑπὸ τὰ ὄμματα ὅλης τῆς πανηγύρεως, ἔσχον θάνατον ἀριστον. Εἰς αὐτοὺς ἐδείξεν ἡ θεὰ ὅτι προτιμότερον ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀποθνήσκῃ ἢ νὰ ζῇ, διότι οἱ μὲν Ἀργεῖοι περιστοιχίζοντες αὐτοὺς, ἐμακάριζον τοὺς νέους διὰ τὴν δύναμιν των, αἱ δὲ Ἀργεῖαι ἐμακάριζον τὴν μητέρα ἔχουσαν τοιαύτους υἱούς· τότε αὕτη, πλήρης χάρας διὰ τὴν πράξιν καὶ τοὺς λόγους ἐκείνους, ἔστη πρὸ τοῦ ἀγάλματος ἱκετεύουσα τὴν θεὰν νὰ δώσῃ εἰς τοὺς υἱούς τῆς Κλέοβιν καὶ Βίωνα, ὅτινας τόσοσὴν τὴν εἶχον τιμήσει, ὅτι δύναται νὰ συμβῇ εὐτυχέστερον εἰς τὸν ἄνθρωπον. Μετὰ τὴν προσευχὴν ταύτην, ἀφοῦ ἐθυσίασαν καὶ εὐωχθήσαν, κοιμήθεν.

Κλέοβις
(Τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος)

τες οί νέοι εντός αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ, δὲν ἀφυπνίσθησαν πλέον, ἀλλὰ τοῦτο ἦτο τὸ τέλος τῆς ζωῆς των. Οἱ δὲ Ἀργεῖοι διέταξαν νὰ κατασκευασθῶσι τὰ ἀγάλματά των, τὰ ὁποῖα ἀνέθηκαν εἰς τοὺς Δελφοὺς πρὸς ἐνδειξιν ὅτι ὑπῆρξαν ἀριστοὶ ἄνδρες. Ἐδῶκε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Σόλων τὰ δευτερεῖα τῆς εὐδαιμονίας.

Ἰδοὺ ἡ περιγραφή των δύο ἀγαλμάτων:

467. ¹⁾ Ἀγάλμα ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, σφίζεται ἐν καλῇ καταστάσει· ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ δεξιου ποδός. Τὸ πρόσωπόν του εἶνε τριγωνικὸν καὶ ἐπίπεδον κατατεταμημένον οὕτω πως των μελών τοῦ σώματος, ὡς π.χ. αἱ παρειαί, τὸ στήθος, ὥστε τὰ ἄκρα αὐτῶν ἀπολήγουσι σχεδόνεις ὀξυ ὄϊον τὰ χεῖλη, ἡ ρίς, ἡ σιαγὼν καὶ τὸ στήθος· ἡ ἐργασία εἶναι λίαν ἐπιμεμελημένη, ἀνατομικῶς δὲ δεδηλωμένη εἰς τὰ καθέκαστα μετ' ἀκριθείας ἐν τῇ διαπλάσει τοῦ σώματος· ἡ κόμμωσις λίαν ἐπιμεμελημένη κατέρχεται ὀπισθεν των νώτων καὶ δεδεμένη ταινία, ἐνῶ ἔμπροσθεν ἐκατέρωθεν των ὤμων πίπτουσι ἀνα τρεῖς βόστρυχοι· ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐπίσης ἡ κόμη ἀπολήγει εἰς ὠραίους ρόδακας μετὰ ὀπῶν, αἵτινες τὸ πάλαι ἔφερον κοσμήματα, αἱ χεῖρες καθειμέναι κατὰ τὰ πλάγια τοῦ σώματος εἰσι προσκεκολλημένοι ἐπὶ των μηρῶν, κεκκμημένων τῶν δακτύλων, τὰ ὧτα μείζονα τοῦ φυσικοῦ καὶ ὀλίγον ἄνωθεν. Ὑψὸς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι των σφυρῶν 1,98. Μάρμαρον Πάριον. Εὐρέθη ἐντεταχισμένον δίκην κοινῶν λίθων μετ' ἀσθέστου, ἱστατο δὲ ὄρθιον κατὰ μέτωπον δεξιὰ τοῦ οἰκοδομημάτων τοῦ Θεσαυροῦ των Ἀθηναίων.

980. Ἐπὶ μαρμαρίνης ἐπιμήκους πλακὸς εἶνε ἐγκεχαραγμένη ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή. Μήκος πλακὸς 0,70 πλάτος 0,38, πάχος 0,19 ὕψος γραμμῶν 0,03.

Ἐάγαγον τοῖ ζυγοῖ Πολυμέδες ἐποίησε ἡραγεῖος.

Ἦτοι, ἤγαγον μετ' ὁ ζυγὸν τῆς ἀμάξης· Πολυ] μῆδης ἐποίησε Ἀργεῖος.

Ἐπὶ τῆς ἄνω μαρμαρίνης ἐπιμήκους πλακὸς σφίζονται τὰ πέλαματα μετὰ των ταρασῶν ἀγάλματος· ἐξετασθεῖσα ἡ ἄνω πλάξ ἀνεκαλύφθη, ὅτι αὕτη ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 467 ἄνωθεν περιγραφέν ἀγάλμα· κατὰ συνέπειαν αὕτη εἶνε ἡ ἐνεπιγράφος βάσις του. Εὐρέθη τῇ 2 Νοεμβρίου 1893 ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Θεσαυροῦ των Ἀθηναίων, εἶθ' εἶχεν εὐρεθῆ καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 467 ἀγάλμα.

1524. Ἀγάλμα ἀνδρικόν εἰς δύο τεμάχια κατὰ τὸν ὀμφαλὸν τεθραυσμένον, ἀρχαϊκόν. Λεῖπουσιν οἱ βραχίονες καὶ οἱ πόδες ἀπὸ των γονάτων. Μέγεθος ὑπερφυσικόν. Εὐρέθη εἰς τὴν καμπὴν τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ ἀριστερὰ τῶ ἀνιόντι, τῇ 16 Μαΐου 1894.

¹⁾ Οἱ ἀριθμοὶ δηλοῦσι τὸν αὐθῶνα ἀριθμὸν, ὑφ' ὃν εἶνε καταγεγραμμένα τὰ περιγραφόμενα ἀντικείμενα ἐν τῷ εὐρετηρίῳ τοῦ Μουσείου.

4672. Τεμάχιον μαρμαρίου ἐκ βάσειος ἀρχαϊκοῦ ἀγάλματος, πάχος 0,20 πλάτους 0,395 μέγιστος μῆκος 0,40· ἡ κάτω ἐπιφάνεια κοιλαινεταὶ ἐλαφρῶς ὥστε κατὰ τὸ μέσον τοῦ μήκους εἶνε ἐλαφρῶς λεπτοτέρα ὡς πρὸς τὸ πάχος, καθὼς ἡ βάσις τοῦ Ἀγάλματος τοῦ Ἀργείου Πολυμηδούς· ἡ ἄνω ἐπιφάνεια διατηρεῖ ἐξέχον τὸ συμφρὺς ἴχνος τοῦ τεθραυσμένου ἀριστεροῦ ποδός· ἐκ τοῦ ἴχνους τοῦ δεξιου ποδός σφίζεται ἀποκεκρουσμένον μέρος τι περὶ τὸν μέγαν δάκτυλον· εἰς τὸ πλησίον δὲ χεῖλος τῆς μικρᾶς πλευρᾶς ταύτης τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς βάσειος ἐπιγραφή ἡς ἀναγιγνώσκονται τὰ ἐξῆς:

[Κλέοβις καὶ Βίτων τὰν ματῶρα

Εἶνε ἡ βάσις τοῦ ἐτέρου των δύο ἀρχαϊκῶν ἀγαλμάτων τοῦ Μουσείου.

Εὐρέθη ὑπὸ τοῦ κ. Κεραμοπούλου ἐντός των ἐρειπίων τοῦ ἐκ πολλῶν ἀρχαίων λίθων ἐκτισμένου ῥωμαϊκοῦ βαλανείου ὑπὸ τὴν πλατεῖαν τὴν κειμένην ἔμπροσθεν ἔξω τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ Τεμένους, τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 1907.

Τὰ ὑπ' ἀριθ. 980 καὶ 4672 δύο ἄνω περιγραφέντα ἐνεπιγράφα τεμάχια ἀποτελοῦσι τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν:

Κλέοβις καὶ Βίτων τὰν ματῶρα ἐάγαγον τοῖ δυγοῖ Πολυμέδες ἐποίησε ἡραγεῖος.

Ἦτοι: Κλέοβις καὶ Βίτων τὴν μητέρα ἤγαγον μετ' ἡν ἀμάξαν· Πολυμηδῆς ἐποίησε Ἀργεῖος.

Κατ' ἀρχαῖς ὑπέθετον, ὅτι τὰ ἄνω ἀγάλματα παρίστανον Ἀπόλλωνας, διότι ὄντως ἔχουσι τὸν γνωστὸν τύπον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ μελέτην των δύο ἐνεπιγράφων βάσειων ἀπεδείχθη πλέον, ὅτι ταῦτα παριστάνουσι τοὺς δύο ἀδελφοὺς Κλέοβιν καὶ Βίωνα, οἵτινες ἦσαν υἱοὶ τῆς Κυδίππης ἱερείας τῆς ἐν Ἀργεῖ Ἦρας καὶ οἵτινες ζευχθέντες οἰκαιοθελῶς εἰς τὴν ἄμαξαν, ἔσυραν τὴν μητέρα αὐτῶν ἕως τοῦ ναοῦ, καὶ ἐκεῖ ἀποκοιμηθέντες ἀπέθανον ἀμφοτέροι κατ' αἵτησιν τῆς μητρὸς αὐτῶν. εὐξαμένης αὐτοῖς τὸ μέγιστον των ἀγαθῶν.

Οἱ κ. κ. *Homolle* καὶ *Bourguet* ἀνέγνωσαν πρῶτον τὰς ἐν λόγῳ ἐπιγραφάς, ὁ δὲ κ. *Homolle* ἰδίως πρὸ τῆς εὐρέσεως των ἐνεπιγράφων τεμαχίων ἐξέφερε τὴν γνώμην, ὅτι τὰ ἄνω δύο ἀγάλματα παριστάνουσι τοὺς δύο Ἀργεῖους ἀδελφοὺς Κλέοβιν καὶ Βίωνα· πρὸς δὲ ὁ κ. *Homolle* περιγράφει τὰ ἄνω δύο ἀγάλματα ἐν ἐκτάσει ἐν τῷ Δελτικῷ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀλληλογραφίας (ὄρα *Bulletin de Correspondance Hellenique, tome 24, 1900, pages 445—462*) καὶ ἐν τῷ πολυτίμῳ συγγράμματι ὑπὸ τὸν τίτλον *Fouilles de Delphes, Tome IV page 5—18*.

Τελευταῖον δὲ ὁ κ. *Anton v. Tremerslein* μελετήσας καὶ ἐξετάσας τὰς δύο ἐνεπιγράφους βάσεις ἀπέδειξε διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνώσεως των ἐπιγράφων τούτων, ὅτι τὰ δύο ἀγάλματα παριστάνουσι τοὺς δύο Ἀργεῖους ἀδελφοὺς Κλέοβιν καὶ Βίωνα· τὸ δὲ πόρισμα των μελετῶν

του ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ἐν Βιέννῃ Ἰνστιτούτου ὑπὸ τὸν τίτλον «Κλέοβις καὶ Βίτων».

Ἄξιον σημειώσεως καὶ παρατηρήσεως εἶνε, ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιγραφῆς ἣτις εἶνε ἐγκεχαραγμένη ἐπὶ των δύο πλακῶν ἀναφέρεται ἡ λέξις τοῖ δυγοῖ—τῷ ζυγῷ· εἰς δὲ τὸν Ἡρόδοτον ἀναφέρεται ἡ λέξις ζεύγη (ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγην εἶλον τὴν ἄμαξαν)· καὶ αἱ δύο αὗται λέξεις ζεύγη καὶ ζυγός σημαίνουσι τὸ αὐτὸ πράγμα ἦτοι, τὸ μέρος τοῦ ζυγοῦ ὅπου εἰσέρχεται ὁ λαίμκος τοῦ βωδίου· εἶνε ὁ ζυγός τῆς ἀμάξης εἰς ὃν ζευχθέντες οἱ δύο Ἀργεῖοι ἀδελφοὶ Κλέοβις καὶ Βίτων ἔσυραν τὴν ἄμαξαν τῆς μητρὸς των εἰς τὸ Ἦροϊον.

Καὶ τὰ δύο ἀγάλματα τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐναποκείμενα παρουσιάζουσι τὰ ἐξῆς ὑπὸ γλυπτικῆν ἐποψίν. Καὶ τὰ δύο ἀγάλματα ἔχουσι γλυφῆ οὕτως, ὥστε παρουσιάζουσι δύο ὁμοίους ἀ' κίμους νεανίας οἵτινες φαίνονται ὅτι διὰ τῆς ἰσχύος των καὶ τῆς δυνάμεώς των σύρουσι ἄρμα· διότι ὅλη ἡ στάσις των αὐτῶ δεικνύει καὶ ἰδίως αἱ χεῖρες των εἶνε οὕτω πως γεγλυμμένοι, ὥστε παρατηρεῖται ἀμέσως ὅτι οὗτοι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔχουσι τεθεῖ εἰς τὸν ῥυμὸν τοῦ ἄρματος καὶ προσπαθοῦσι νὰ σύρωσι τὸ ἄρμα τῆς μητρὸς των· ὄντως, ὁ τεχνίτης ἢ μάλλον ὁ γλύπτης, ἔχει δώσει τοιαύτην ἔκφρασιν εἰς τὰ σώματα καὶ των δύο ἀδελφῶν τούτων Ἀργείων, ὥστε ἐκ πρώτης ὀφείας νομίζει τις ὅτι οὗτοι εἶνε γεγλυμμένοι ἵνα σύρωσι ἄρμα· τοιαύτη θαυμασία εἶνε ἡ γλυπτικὴ τούτων διαμόρφωσις. Καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῇ αὕτη ἡ παρατήρησις ἵνα δειχθῇ ὅτι ὄχι μόνον ἐπιγραφικῶς ἐλύθη τὸ ζήτημα, ἀλλὰ καὶ γλυπτικῶς.

Ἐν Δελφοῖς τῇ 16 Αὐγούστου 1916.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΜΜ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἀρχίζει ἡ μέρα νὰ χαράξῃ
Μέσ' στὰ νερὰ σκορπίζονται τὰ ρόδα τῆς αὐγούλας.
Ἡ θάλασσα ὀλογάλανη καὶ γάθυμη ἔχει γύρευε.
Καὶ κράζει μας ὁ πετεινὸς στὸ φωτοπανηγύρι.
Ἄλλο δὲν ξέρω τί νὰ εἰπῶ, ἀλλὰ καὶ τί μὲ νοιάζει;
Ὁ πόνος μέσα μου φωληρίζει.

Ἀρχίζει ἡ μέρα νὰ χαράξῃ
Ποτέ σας μὴ ζητήσετε τὸ πῶς γεννήθη ὁ κόσμος,
Οὔτε γιὰ τ' ἄστρο τὸ λαμπρὸ πού κάθε τί χρυσώνει.
Μπρὸς στὰ μεγάλα θαύματα τ' ἀνθρώπου ὁ νοῦς θα-
[μπώνει,
Ἄλλο δὲν ξέρω τί νὰ εἰπῶ, ἀλλὰ καὶ τί μὲ νοιάζει;
Ὁ πόνος μέσα μου φωληρίζει.

Ἀρχίζει ἡ μέρα νὰ χαράξῃ.
ὦ! μὴ θαυμάσετε γιατί θέλησα νὰ πεθάνω
Τί εἶν' ἡ ζωὴ; ἕνας καπνός, πού τὸν ἀκολουθοῦμε
Τὸ μόνο δῶρο μας στὴ γῆ εἶν' πάντα νὰ πονοῦμε.
Ἄλλο δὲν ξέρω τί νὰ εἰπῶ, ἀλλὰ καὶ τί μὲ νοιάζει;
Ὁ πόνος μέσα μου φωληρίζει.

Ἀρχίζει ἡ μέρα νὰ χαράξῃ
Τ' ἀγέρι ἦρθε καὶ φίλησε τοὺς κρόφιους λογιμούς μου,
Ἐνα σκυλί, πού ρυάζεται πόντ' ἔρχεται κοντά μου.
Κάτ' ἀπὸ νὰ παραθυρο συντριμμία εἶν' ἡ καρδιά μου.
Ἄλλο δὲν ξέρω τί νὰ εἰπῶ, ἀλλὰ καὶ τί μὲ νοιάζει...
Ὁ πόνος μέσα μου φωληρίζει.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἐάν ἡ εὐτυχία εἶνε δυνατὴ, ὁπάρχει ἐν τῇ ἀπολύτῃ μοναξιά.

Δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἕνα ἄνδρα ἀπὸ τὴν γνώμην, τὴν ὁποῖαν ἔχει περὶ γυναικῶν.

Τὸ ἐσωτερικόν τοῦ δοματίου δίδει τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ κατοικοῦντος ἐν αὐτῷ.

Ὁ ἀληθινὸς ἔρως εἶνε ὀλιγώτερον σπάνιος τῆς ἀληθινῆς φιλίας.

Τὸ «ναί» καὶ τὸ «ὄχι» εἶνε εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου αἱ ἀπλούστεραι λέξεις καὶ ὅμως πόσες φορὲς δὲν λέγομεν τὸ ἕνα, ἐνῶ θέλομεν νὰ εἰπώμεν τὸ ἄλλο.

Ἡ γυναῖκα, ὅταν εἶνε 18 ἐτῶν λέγει, ὄχι. 20 ἐτῶν, διστάζει. 25 ἐτῶν λέγει, ναί. 30, ἐπιμένει.

Ἡ γοητεία δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν δύναμιν, ἀλλ' ἡ δύναμις δὲν δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν γοητείαν.

Εὐκολώτερα δύναται τις νὰ κακολογήσῃ ἕνα φίλον του ἢ ἕνα ἐχθρόν του. Διότι τὸν φίλον τὸν γνωρίζει κανεὶς καλλίτερα.

Εἶνε νέος κανεὶς, ἐφ' ὅσον ὀνειροπολεῖ.
Εἰς τὸν ἔρωτα ὅπως καὶ εἰς τὴν ποίησιν, οἱ τρελοὶ βλέπουν καλλίτερα των σοφῶν.

Διέλευσις Γαλλικοῦ στρατοῦ διὰ τῶν ὁδῶν Θεσσαλονίκης, μεταβαίνοντος εἰς τὰ σύνορα

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΣΤΕΚΚΕΤΗ

ΝΕΥ οὐδενὸς θορύβου ἠγγέλθη πρό τιος ὁ θάνατος ἐνὸς ποιητοῦ, ὅστις πρό τεσσαράκοντα ἀκριβῶς ἐτῶν εἶχε συγκινήσει ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Ἰταλίαν. Ὁ ποιητὴς οὗτος εἶνα ὁ Λαυρέντιος Στεκκέτη. Ὁ πάταγος τὸν ὁποῖον εἶχε προκαλέσει ἢ ἐκδοσις τῶν πρώτων στίχων του, ὑπὸ τὸν λατινικὸν τίτλον «Posthuma» εἶχε φθάσει μετὰ

τινα ἐτῆ μέχρι τῶν ἑλληνικῶν ἀκτῶν καὶ προσκάλεσεν ἀνάλογον συγκίνησιν. Τὰ ποιήματα ταῦτα ἐδημοσιεύθησαν κατὰ τὸ 1877 ἀπὸ τὸν ἐκδότην Νικόλαον Τζαγκαλέλην, ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι περὶ τοῦ ποιητοῦ ἐγένετο λόγος κατὰ πρῶτον μολὶς κατὰ τὸ 1884, ἀπὸ ἓνα κύκλον νέων ποιητῶν, τὸν ὁποῖον ἀπετελοῦμεν τότε καὶ εἰς ὃν περιλαμβάνοντο ὁ Ἀντώνιος Μάτεσις, ὁ Ζαφείριος Μάτεσις, ὁ Σαουνάτιος, ὁ Ξενόπουλος, ὁ Ἑσλίη, ὁ Ραυτόπουλος καὶ ἄλλοι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἑπτανήσιοι, οἱ ὁποῖοι τότε ἐγράφομεν τὰ πρώτῃ μας φιλολογικὰ δοκίμια.

Ὁ Μάτεσις ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις πρῶτος μᾶς ἀνέγνωσε μεταφράσεις τοῦ Στεκκέτη, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐπροξένησαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν. Αἱ μεταφράσεις ἦσαν ὄραιοτάται, ἀλλ' ὁ Μάτεσις μᾶς ἀπήγγελε συνήθως ἀπὸ μνήμης τοὺς ἰταλικούς στίχους, μετὰ πάθος συγκινητικωτάτου. Ὅλοι ἐσπεύσαμεν τότε νὰ προμηθευθῶμεν τὸν μικρὸν τόμον τῶν Ἰταλικῶν ποιημάτων, οἱ πλείστοι δὲ ἐπεδόθημεν μετὰ σπουδῆς εἰς μεταφράσειν αὐτῶν, οὕτως ὥστε μετ' ὀλίγων ὅλα σχεδὸν τὰ ποιήματα τοῦ Στεκκέτη εἶχον μετεγχεθῆ εἰς

τὴν γλώσσάν μας. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι αἱ μετὰφράσεις τοῦ Μάτεσις ἦσαν αἱ καλλίτεροι, κατὰ τὴν γνώμην μου δὲ, οὐδεὶς ἀπέδωκε λεπτότερον καὶ πιστότερον τὸν Στεκκέτη καὶ τὸν Ἄϊνε ἀπὸ τὸν σημερινὸν πρόεδρον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου καὶ βουλευτὴν Ἀττικῆς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην ὅλους μᾶς εἶχε κυριεύσει ἢ ποιησις τοῦ Στεκκέτη καὶ τοῦ Ἄϊνε.

Ὁ Στεκκέτη ἐγένετο ἐνδοξὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τῶν ἔργων του, συνετεία τοῦ ἀκολούθου τεχνάσματος. Ἐν πρώτοις τὸ ὄνομα Λαυρέντιος Στεκκέτη ἦτο ψευδώνυμον, ὁ δὲ πραγματικὸς ποιητὴς, ὅστις ἐκαλεῖτο Ὀλινδὸς Γουερρίνη ἐνεφανίσθη ὡς ἐκδότης μόνον τῶν μετὰ θάνατον ἔργων ἐνὸς ἐξαδέλφου του, θανόντος ἐν Βολωνίᾳ φθισικοῦ εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, καὶ ἐμπιστευθέντος εἰς αὐτὸν τὴν ἐκδοσὴν τῶν ποιημάτων του.

Εἰς τὴν ἐκδοσὴν αὐτῶν ὁ Γουερρίνη διηγεῖτο μετὰ συγκινητικῆς ἀφελείας τὴν πολυώδυνον ἱστορίαν τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Στεκκέτη, ἔλεγεν, εἶνε ἐξαδέλφος μου ἐγεννήθη εἰς τὴν Φιοριμάννα μικρὰν κοινότητα τῆς Φορλιβέζε εἰς ἓν μικρὸν χωριὸν καλούμενον Κοζέλα τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1845. Ἡ οἰκογένειά του δὲν ἦτο πλουσία, ἀλλ' ἐπαρκής. Εἰς τὰ 1848 ἔχασε τὸν πατέρα του καὶ εἰς τὰ 1850 τὴν μητέρα του. Ἐσπούδασε κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ δημοτικὸν γυμνάσιον τῆς Ραβέννης, κατόπιν εἰς τὸ δημόσιον τοῦ Τουρίνου καὶ ἐν τέλει εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βολωνίας. Ἐντὶ ὁμοῦ τῆς σπουδῆς τῶν κριτικῶν κατεγίνετο πλείοτερον εἰς τὴν μελέτην τοῦ Βίρβωγος, τοῦ Ἄϊνε καὶ τοῦ Μωσῆ, οὗς ἀπεκάλει Ἁγίαν Τριάδα του. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην, ἔλεγεν ὁ Γουερρίνης, εἰς μίαν μικρὰν κωμαροῦλαν τῆς ὁδοῦ Τζαμπόνι τοῦ ἀνέγνωσε μερικά

του τραγούδια καὶ τοῦ ἀνέθεσε νὰ τὰ δημοσιεύσῃ ὅταν θὰ ἀπέθνησκεν. Ὅλοι ἐγνώριζον, ὡς καὶ αὐτὸς, τὴν νόσον του, καὶ ὅλους τοὺς κατεῖχον πένθημα πρόαισθήματα. Κατῆλθεν εἰς τὴν Νεάπολιν, εἰς εὐκρατέστερον κλίμα. Ἐκεῖ ἔγραψε ἓν ποίημα τοῦ ὁποῖου ἐνθυμοῦμαι τὸ πρῶτον τετράστιχον

Mi si spezza la testa, io son malato
E la febbre mi brucia entro le vene
Sono debole, giallo, dimagrato,
Ma quanto penso a te mi seno bene.

Ἄλλα πᾶσα ἐλπίς εἶχεν ἀπολεσθῆ καὶ ὁ Γουερρίνης ἔλαβεν ἡμέραν τινα ἐν τηλεγράφημα τὸ ὁποῖον τοῦ ἔλεγε.—Ἐλα νὰ με ἰδῆς, ἀποθνήσκω. Ρέντζος. Ὅταν εἰσῆλθε δὲν τοῦ εἶπε παρὰ μόνον τὴν λέξιν—εὐχαριστῶ.—Τὸν ἐπερίεμε καὶ τοῦ ἔτεινε τὴν χεῖρα παγωμένην. Τὸν ἐξενόκτισε. Τὴν πρωτὴν ὁ θάνατος ἦλθε γοργός. Τὸν ἔθαψαν καὶ ἐκ τῆς ζωῆς του δὲν ἀπέμειναν ἢ οἱ ὀλίγοι στίχοι τοὺς ὁποῖους ἐδημοσίευσεν.

Ἡ σπαρακτικὴ αὕτη ἱστορία ἢ προταχθεῖσα εἰς τὸν τόμον τῶν ποιημάτων ἐπροξένησε ἀπερίγραπτον συγκίνησιν καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν. Αἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ ἐλειλάτησαν τοὺς στίχους του, οἱ δὲ ἐπιφανέστεροι κριτικοὶ τῆς Ἰταλίας ἀνέλυον τὸ ἔργον τοῦ ἀνυχοῦς ποιητοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρισκὸν θαυμασίαν εὐροσίαν στιχοουργίας καὶ ἀγέλστατην παράστασιν ἄλλοτε μὲν ἀβροτάτων καὶ φυσικωτάτων αἰσθημάτων, ἄλλοτε δὲ βίαιων ἐνοστικῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν μίαν καὶ ὑπὸ τὴν ἄλλην μορφήν διέτρεξε μίαν ἰσχυρὰ ἀληθῶς ποιησιν, ὁμοία τῆς ὁποίας πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχεν αἰσθανθῆ ἡ Ἰταλία. Ὅλοι ἐθρήνουν τὸν πρόωρον θάνατον τοῦ ποιητοῦ καὶ τὴν στέρησιν τὴν ὁποῖαν ἔπεστη ἡ ἰταλικὴ λογοτεχνία ἐκ τούτου.

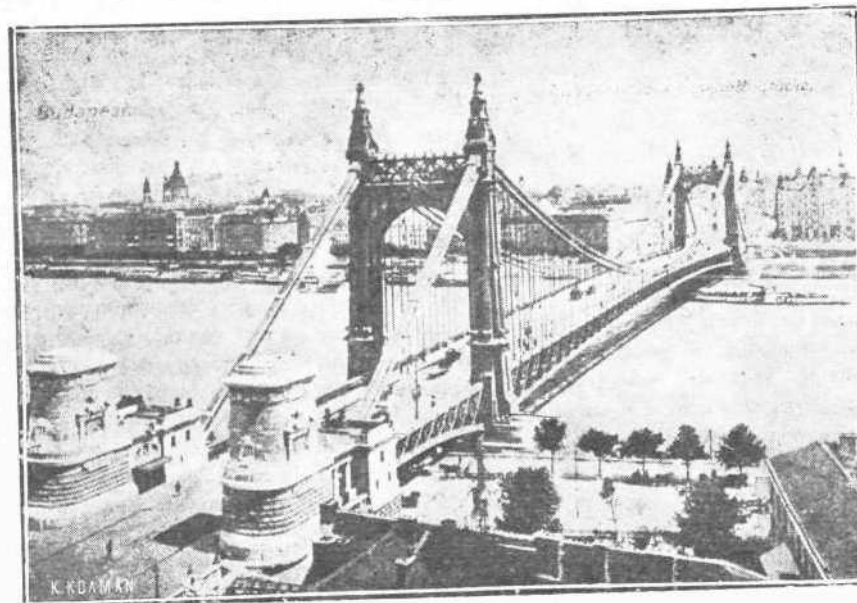
Πράγματι, μετὰ τὸν Καρδούτσι οὐδεὶς ἄλλος ἐκ τῶν συγχρόνων ποιητῶν ἠδύνατο νὰ παραβληθῆ πρός

αὐτόν, καίτοι ὁ Καρδούτσι ὑπέρξεν ποιητῆς κλασικῆς μορφῆς καὶ χάριτος. Ἐξασφακτιρίσθη ἀμέσως ὡς ἠγέτης τῆς Πρακτικῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία ἀνεγνώριζεν ὡς ἰδρυτὴν καὶ ἱεροφάντην τῆς τὸν Ἑρρίκον Ἄϊνε.

Ὅταν πλέον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἰταλικοῦ δημοσίου ἐφθάσεν εἰς τὸ κατακόρυφον, ὁ Γουερρίνης ἐνεφανίσθη καὶ κατέστησε γνωστὸν τὸν μῦθον τοῦ Λαυρεντίου Στεκκέτη. Τότε ἐγενήθη μία βιαία ἀντίδρασις ἐκ τῆς ἀντιθέτου Σχολῆς, τῆς Ἰδακτικῆς. Διέξηχθη δὲ μία πάλιν, καθ' ἣν ὁ Στεκκέτη ἐφάνη τόσοον πικρόχολος καὶ τόσοον βίαιος, ὥστε ἀπεδόθη εἰς αὐτὸν ἢ ἑλλειψίς παντός σεβασμοῦ καὶ πάσης εὐπρεπείας πρὸς Σχολὴν ἀσυνείδησαν μεγάλους ποιητᾶς, οἱ ὁποῖοι διεθρεψαν γενεάς ὀλοκλήρους καὶ παρεσκύασαν τὸ ἔδαφος τῆς νέας φιλολογικῆς ζωῆς ἐν Ἰταλίᾳ. Ἄλλ' ὁ Γουερρίνης εἶχε τὰς ἰδέας του καὶ τὰς φιλολογικὰς του πεποιθήσεις, τὰς ὁποίας ὑπεστήριξε δι' ὅλων τῶν τῶν δυνάμεων καὶ δι' ὅλων τῶν μέσων.

Τὰ νεότερα ποίητικὰ ἔργα τοῦ Στεκκέτη ἢ «Νέα Πολεμικῆ» δὲν ὑπερέβησαν κατὰ τὴν δύναμιν τὰ «Μετὰ θάνατον», ὥστε τὸ μέτρον τῆς ποιητικῆς του ἀξίας εὐρίσκειται εἰς τὸ πρῶτον μικρὸν τομίδιον. Ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ὁ Στεκκέτη δὴν ἠκούετο πλέον. Νέοι ποιηταὶ καὶ νέα ἰδακτικὰ ἀπασχολοῦν τὸν πνευματικὸν κόσμον τῆς Ἰταλίας. Ὁ Στεκκέτη εἶχε γράσει πλέον. Μάλιστα ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν θεοσεβίαν τοῦ Βάκχου τὸν εἶχε καταστήσει ἀλκοολικόν. Ἀπέθανε χωρὶς ὁ θάνατός του νὰ προξενήσῃ οὐδὲ τὸ πολλοσχημῶρον τῆς συγκινήσεως, ἣν εἶχε προξενήσει ὁ ἀναγγελθεὶς παρ' αὐτοῦ θάνατός του. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην καταδεικνύεται ἡ ἀλήθεια τοῦ ἀρχαίου ῥητοῦ: «Ἐν οἱ Θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος».

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

Ἡ Γέφυρα τῆς Δοβρουτσᾶς ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως (μία τῶν μεγαλειτέρων τῆς Ἑυρώπης), ἣτις ἐσχάτως ἀνευινάχθη κατὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ Ρουμανικοῦ στρατοῦ.

ΕΣΑ στο άφρισμένο κύμα του Κορινθιακού κόλπου, που αλκριασμένο σπάει στην βοτσαλένια ακρογιαλιά, ή κορφές των ψηλών βουνών που τον έχουσε ζωμένο σαν πανόρηθο δαχτυλίδι καίονται απ' της χρυσαυμένης άχτίδας του ήλιου, που κουρασμένος τώρα απ' το ταξίδι της ημέρας γέρνει να κοιμηθῆ. Στο αντικρινό βουνό μία άσπρη γραμμή που σαν φρέδι ξετυλίγεται κοντά στη θάλασσα, τώρα φωτίζεται εδῶ κ' εκεί και τα τριμουλιασμένα φωτιά τους ξεκουράζουν το μάτι του παρατηρητού που ή ύψη γαλάζια επιφάνεια τῆς έχει άπορροφήση με τα χίλια μυστήρια της, που ξεδιπλώνεται σαν τὸ πανί στον άργαλειό μέσα απ' τ' ανατριχιαστικά βάθη της και σκορπίζουν γύρω μία φάνταστη λύπη που μόνον τὸ άλλο ξεδίπλωμα αὐτοῦ τὸν κάταστρον πανιοῦ που λέγεται κύμα, ήμπορεί να τὴν σβύσῃ. Ἐκείνη ή κάτασπρη γραμμή με τα τριμουλιασμένα φωτιά, είναι τὸ Λουτροάκι που κουρασμένο περὶ απ' τὴν καλοκαιρινή του τρελλή ζωὴ κοιμάται τώρα ήσυχα, ἐνὸς τὸ μαλακό κύμα γλύφει τοὺς τοίχους απ' τὴς ψηλές ταράτσες τῶν σπιτιῶν κ' ἐνὰ σκοτεινιασμένο βουνό τὸ προφυλάσσει σαν ποσειδική κλωσσα απ' τὰ στοιχειά της φύσεως. Ἀπέναντί του ὁ Ἄκροκόρινθος με τοὺς ψηλοὺς τεχνητοὺς βράχους του στέκεται ἐπιβλητικῶς στη μελαγχολική οκιά που ἀπλώνει ή δύσις, σαν να θέλῃ να φανερώσῃ σ' ὅλη αὐτή τὴ καλοσύνη και τὸ μυστήριο που σκορπίζει τὸ περασμένο μεγαλειό του που τόσο τὸ ἐλάτρευσαν οἱ ἄνθρωποι και τόσο τὸ ἐδόξασαν οἱ χρόνοι. Παρέκει κάτι ἐρημιὸ βράχοι που βριόσκονται γυμνοί ἀπὸ τὰ γεράματα κ' απ' ὦρα σ' ὦρα νομίζει, πῶς θὰ πέσουν, σκεπασμένοι τώρα με τὰ μεταξένια ἄσπρα σύννεφα που σαν ἀπέραντα βαμβάκια ἀνεβαίνουν ἀγάλη ἀγάλη στ' ἀγνωστα βάθη τ' οὐρανοῦ, καίονται τώρα απ' τὴν ὄρατη φωτιά που ἀπῶνά ἀπλώνεται στὴς ράχες τους, κ' ἔτσι σιγά σιγά σὲ μία πανόρηθη τὴς φύσεως θέλησι γίνονται ἄφαντοι απ' τὸ βαρὺ σκοτάδι που γύρω τους ἀπλώνει τὸ μαῦρο του σάβανο.

Εἶναι νύχτα! . . . Ὅλα ἐτοιμάζονται γιὰ τὸν νυκτερινό θάνατο. Κάτι πουλιά που φεύγουν τὴ μαυρίλα που τὰ κυνηγεί γίνονται ὅσο ἀπειρο, μὰ γρηούλα με τ' ἄσπρο της τσεμπέρι στὸ κεφάλι μαζεύει απ' τὸν χορταρένιο φράχτη που περιτριγυρίζει τὸ καθάριο της σπιτάκι τ' ἄσπρόρροχου που τῆς βάλε νὰ στεγνώσουν, ἕνα τζάμι ἀνοίγει κ' ἕνα ὄρατο κεφάλι που σαν φρέδια τὸ τριγυρίζουν κάτι σγουρά μακρὰ μαλλιά ξεπροβάλλει, ρίχνει μὴ ματιὰ στὴς νύχτας τ' ἀτέλειωτο μυστήριο και κλείνει γρήγορα τὸ πράσινο ἐξώφυλλο της κάμαρας της, ἐνὸς μὴ ἀχτίδα που πέφτει ἄξαφνα απ' τὴν στιγμιαία μὴ δυνατὴ ἀναλαμπὴ του αντικρινοῦ φάρου δίνει ὅσο πρόσπον της μὴ πηγή ζωῆς που τὴν φωτίζει σ' αὐτὸ τὸ ἄχαρο σκοτάδι, σαν μὴ ἀγνωστὴ ἀχτίδα που

χύνει γύρω της χίλιες κορφές χιρῆς και χίλια μυστήρια, τὴς χαρῆς που σκορπίζουν τὰ μάτια της, και τὰ μυστήρια που κλείνει ή καρδιά της. Εἶναι ή καινούργια μου φιλενάδα! . . . Τὴν πρωτόειδα σὲ μὴ ἀπ' αὐτῆς τὴς δύσεις που ἔχει γιὰ προνόμιο ὁ Κορινθιακός. Εἶνε μὴ ἐβδόμας τώρα που κουρασμένος απ' τὰς ἐνοχλήσεις που χαρίζει ή ἡμέρα, ἐπήγμ στο βοτσαλένιο ἀκρογιαλιά. Ἡ θάλασσα ἦταν ἀφρισμένη κ' ἔβλεπε τὸ βότσαλα τ' ἀμέτρητα σὲ σχήματα και χρώματα, ἐνὸς ὁ ἀέρας που ἔφερναν τὰ κύματα τὴν ὦρα που ἐσπούσαν μετὸ δροσίζαν τὸ πρόσωπο με τὸ ὑγρὸ τους ἄ δασμα. Ἦταν κάμποση ὦρα που περιπατοῦσα στὴν ἀκρὴ απ' τὴ θάλασσα, ὁ ήλιος φανόταν πῶς ἐκαίετο και μέσα σ' αὐτὴ τὴ φωτιά του, πυροπολοῦσε κ' ὅλα τ' ἄφρυχα που τὸν περιτριγυρίζαν γιὰ νὰ ξεσταθοῦν κοντά του. Τὸ κάθε τι ὑπομονετικά ἐκαίετο ἀπὸ τὴς ἀχτίδες του κ' αὐτὸ ἐφαίνονταν πῶς τ' ὄκανε γιὰ νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του σ' αὐτὸν που τὸν ἐξέστανε σὲ πρόσκαιρο διάβα τὴς καθημερινῆς του ζωῆς. Στάθηκα γιὰ νὰ δῶ αὐτὸ τὸ καρτερικὸ κάψιμο τῶν ὄντων και δὲν ἔβρω πῶς ή ψυχὴ μου γιὰ μὴ στιγμὴ πόθησε νὰ βρεθῆ κ' αὐτὴ σ' ἐκείνη τὴν ὄνειρεμένη θέσι που εἶχε κάθε ἄψυχο πράγμα ἐκείνη τὴν στιγμὴ που πλημμύριζε τὸ μυαλό μου παράξενες ἰδέες και γέμιζε τὴ ψυχὴ μου ἀπειρη λύπη, τὴ λύπη που δὲν μπορούσα ν' ἀγγίξω κ' ἐγὼ αὐτὴ τὴν εὐτυχία, που ὁ Θεὸς μόνο στ' ἄψυχα χαρίζει.

Ἄξαφνα ἕνας πόθος νὰ βρεθῶ κ' ἐγὼ σ' αὐτὸ τὸ φλογισμένο περιβάλλον με ἐκυρίευσε και μὴ ἀπέλπισία, νὰ μὴ μπορῶ νὰ ἀιαθανθῶ κ' ἐγὼ τὴς καλωσύνης που κρύβονται μέσα σ' αὐτὸ τὸ θεϊκὸ χρυσάφι που σπάταλα ξεπλώνεται στὸ Οὐρανό σὲ κάθε δύσι, με ἔκανε ἄθελα νὰ ξεπλωθῶ στὰ ὕγρα απ' τὰ φλῆματα τὴς θάλασσας βότσαλα και νὰ καρφώσω τὰ μάτια μου σὲ ἄλυτο μυστήριο που χαρίζει με τὴ φωτιά του ἀγνωστες σκέψεις κ' ἀτέλειωτες ἐρωτήσεις ὅσο Δημοουργό. Τὰ μάτια μου κουράστηκαν περὶ νὰ βλέπουν αὐτὸ τὸ θέαμα κ' ἔκλεισαν γιὰ μὴ στιγμὴ. Ὅσαν ξανόνοιζαν, ὅλα εἶχαν χαθῆ και τὸ σκοτάδι τώρα σκέπαζε κάθε ἀντικείμενο. Τώρα τὴν περιέργεια γιὰ νὰ ἰδῶ τὴ φωτιά, τὴν σκέπασε αὐτὴ τὸ σκοτάδι, κ' ὄνοιξα πάλι καλά τὰ μάτια μου σὴν ἀπειρη μαυρίλα. Τριγύρω μου ὅλα κοιμοῦνται και μεσ' σ' αὐτὴ τὴ νεκρικὴ σιγῇ ή σκέψις μου γερνάει σ' ἀγνωστους τόπους χαρῆς, γαλήνης, τὴς χαρῆς που δίνει ή ἀληθινὴ ἀγάπη, και τὴς γαλήνης που χαρίζει ή ψυχὴ σὴν ψυχὴ που πάσχει γιὰ κείνη. Αἱ σκέψεις ποταίουν σὲ μναλό μου, κ' ἀπὸ μέσα απ' αὐτὸ τὸ πάλεμα μὴ λέξι ξεχωρίζει : Ἄγάπη. Μὰ και τί ἄλλο εἶναι ή ζωὴ παρὰ γεμάτη ἀγάπη; Τὸ κάθε τι που ἐδημιούργησε ή τελεία σοφία του Δημοουργοῦ δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ πηγὴ ἀγάπης, γιὰτι ἅμα δὲν ἤθελε ἀγάτὴ ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἔκανε τόσο ὄραία και προκλητικὰ τὰ δημιουργήματά του που ἅμα τὰ βλέπομε εὐθὺς νὰ τ' ἀγαποῦμε με ὅλη τὴ δύναμη που κλείνει ή καρδιά μας.

Σὲ μὴ τέτοια νυχτιά, καιομένη γι' ἀγάπη, ἐγνώρισα κ' ἐγὼ τὴν φιλενάδα μου. Τὰ δακρυσμένα μά,

τιὰ μου ἀπὸ τὴν ὑπερέντασι που ἔβλεπαν τόσο ὦρα τὰ σκέπασαν τὰ βλέφαρα γιὰ μὴ στιγμὴ γιὰ νὰ τ' ἀνοίξῃ πάλι τὸ ἀνοιγμα κάποιου παραθυριοῦ που σκοτεινὸ ὡς τὴ στιγμὴ ἐφύσκειτο ἀπέναντί μου. Ἦταν ή νεὰ που ἔγινε ὕστερα φιλενάδα μου. Στὴν ξαφνικὴ ἀχτίδα του ἀντικρινοῦ του φάρου γνωριστήκαμε, τὴν κῆραξι περιέργει, με κῆραξε κ' αὐτὴ διαν ἔκλινε τὸ ἐξώφυλλο, κούνησε ἀόριστα τὸ κεφάλι μου, τὸ κούνησε κ' αὐτὴ, ὕστερα απ' ὀλίγο πέρασα σιμὰ σὲ πικραθῆ της, κῆραξα ἄθελα τὸ μεταστοῦνι μου ὅσα βότσαλα, ἀνοίξε τὸ παράθυρο κ' ἅμα με εἶδε γρήγορα τ' ὄκλεισε, ἐνὸς ἐκῆραξε ἀπὸ μὴ χαρματιὰ, γύρισα κάμποσες φορῆς τὰ μάτια μου

στὴ χαρματιὰ κ' ἔφυγα γιὰ τὸ σπῆτι μου. . . Τὴν ἄλλη μέρα τὴν ξανάδα στὴ ἴδια θέσι, τὴς γέλασα—μὴ γέλασε, χαρῆτισα—χαρῆτισε, ὅταν ἔφρευγα τὴς εἶπα: «Καλὴ νύχτα» κ' αὐτὴ δειλά ἀπήντησε: «Λύθιο!» Ὑστερα ἀπὸ μὴ ἐβδόμαδα βρισκομαστε κ' οἱ δύο μαζί. Στὸ ἴδιο ἀγγουάκι σὴν γνωστοί απ' τὰ μικρὰ μας χροῖα θαυμάζαμε σιωπηλοί κ' ἀκίνητοι τὴ δύσι, και μέσα απ' αὐτὴ τὴ σιωπὴ μας κουβέντιαζαν σιγανά δύο ψυχῆς, ή δικὴ μου κ' ή δικὴ της! . . . Τὴ ὄρατι που εἶνε ή δύσις ὅσον Κορινθιακό! . . .

ΜΙΜΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΝ ΖΩΗΝ

ΥΜΝΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΓΡΑΦΗ

ΧΕΛΔΟΝ ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι χρονογράφοι εὐρίσκουν ευκολίαν εἰς τὴν διὰ διαλόγου διατύπωσιν τοῦ θέματος των. Ὑποστηρίζουν κάτι, τὸ ἀντικρούουν οἱ ἴδιοι, τὸ σ/ο λιάζουν, και οὕτω γερμίζει εὐκολώτερα ή στήλη. Ἄς κάμω και ἐγὼ τὸ ἴδιον.

Συγγήνησα προχθὲς εἰς τὸ τράμ μίαν χαριτωμένην δεσποινίδα, ὅχι πολὺ ὄραίαν, ἀλλὰ πολὺ ἐκφραστικὴν. Τὸ σπουδαιότερον δὲ, εἰλευθέρων σκέψεων. Ποτὲ δὲν ὤμιλησαμε διὰ τὸν ὄραϊόν ή ἀσχημον καιρόν, διὰ τὴν πολιτικὴν ή τὴν ράπτριαν, διὰ τὸν κινηματογράφον ή διὰ τὸ τσαῖ. Αὐτὴ τὰ ἀκούμε ἀδιάκοπα ἀπὸ τοὺς γειτόνας μας ὅπου και ἂν θελήσωμεν νὰ ἀναπαύσωμεν τὰ κουρασμένα πόδια μας ή νὰ δροσίσωμεν τὰ ξεραμένα χεῖλη μας.

Μιλούσαμε διὰ τὰ σημερινὰ αἰσθήματα. Τὰ εὐρίσκαμε—πολὺ φυσικόν—ψεύτικα. Μιλῆσαμε διὰ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν. Τὴν εὐρομεν—ἀκόμη φυσικώτερον—ὀπισθοδρομικὴν. Ἐξῆρα με ρωτῶ. Ἐδῶ ἀρχίζει ὁ διάλογος.

- Καὶ τί γράφετε τώρα;
- Τίποτε. Ὅα γράφω ὅμως.
- Κανὲν πεζὸν ποίημα;
- Ἀκριβῶς.
- Γιὰ τὰ μάτια μας, γιὰ τὰ χεῖλη της, γιὰ τὰ μαλλιά της.
- Μὴ πέρνετε περισσότερο δρόμο ἀπὸ τὸ τράμ αὐτὸ που εἴμεθα. Ὅλα αὐτὰ που εἶπατε ἀξίζουν στίχους, μετὰ και ἄνευ ὀμοιοκαταληξιών. Ἐγὼ ἔχω τὴν διάθεσιν τώρα τελευταία νὰ ὀμῆσω κάτι που δὲν ὀμνησε κανεὶς ἔως

τώρα ποιητὴς ή λογαγράφος. Ἐνα μέρος του γυναικείου σώματος ἐμεινε παρηγκωμισμένον. Μὴ κοκκινίζετε, δεσποινίς, μὴ ὑποπτεύεσθε πονηρά.

Ἦργισα νὰ πέρνω τὸν καθήφορον, γληγορώτερα ἀπὸ ὅτι θὰ τὸν ἔπερα τὸ τράμ ἐὰν δὲν ἦτο . . . στασιαστικόν.

Εἶνε κάτι που δὲν τοῦ ἔδωσα προσοχὴν, ὅσοι ἐρίλιστ μῆθησαν νὰ καύσουν τοὺς λιθωνοτούς τῶν εἰς τὴν γυναῖκα. Τὰ μάτια βέβαια και τὰ χεῖλη και ὅλη ή ἄλλη διακόσμησης του γυναικείου προσώπου, και διότι φαίνονται και διότι ἀντανάκλουν τὰ ψυχικὰ συναισθήματα, κῆρνον ἐντύπωσιν. Κῆρνε ἐντύπωσιν ἀκόμη περισσοτέραν διὰ τὸν κοσμάκην και ή ἀποκάλυψις μίης γάμπας, ὅταν αἱ κυριαὶ ἀνεβαινοῦν εἰς τὸ τράμ ή ὅταν βρέχει. Καὶ ὅμως, δεσποινίς . . .

- Μὴ σεῖς δὲν πέρνετε ἀναπνοή . . .
- Βιάζομαι νὰ τελειώσω πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα τὸ τράμ.
- Μὴν ἀνησυχῆτε και δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ φθάσῃ και πολὺ γληγορα.
- Λοιπὸν ἕνα μέρος του σώματος . . .
- Μὴ ποῖδ ἐπὶ τέλους;
- Ἄχ! αὐτὴ ή γυναικεία ἀνομομονησία . . .

Εἶδα ὅτι ἐθύμωσε λίγο ή χαριτωμένη συνοῦδός μου και ἔρωψα ἀποτόμως τὸν πύραυλον.

— Τὰ γόνατα! Μὴ γελᾶτε. Τὰ γόνατα ἀξίζουν ἕνα πεζὸν τυτλάριστον ποίημα και θὰ τὸ γράφω.

Τὸ τράμ εἰς μίαν ἀπότομον στάσιν—τὴν ἐννάτην ή δεκάτην—ἔκαμε τὰ γόνατα μας νὰ ἐλθουν εἰς ἐπαφὴν ἤκιστα . . . διπλωματικὴν.

— Με τὰ λόγια νὰ ὑποστηρίζετε τὴν περιεργὴν ἰδέαν σας . . . μοῦ λέγει με ἕνα χαμόγελο γλυκύτερον του γλυκύτερου γλυκίσματος, ἐνὸς ἐτακτοποιούσε κάπως τὰ πόδια της.

— 'Ακούστε λοιπόν τὸν πανηγυρικοὶ τῶν γονάτων. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα . . .

— 'Ἄλλο μειδιάμα τῆς δεσποινίδος, μὲ κάποιαν ὁσιν εἰρωνείας αὐτό.

— ὅσοι ἤθελαν νὰ ἐκδηλώσουν ὑποταγὴν, σεβασμὸν, ἠγγίζον τὰ γόνατα τῶν ἰσχυρῶν. Ὄταν ἰκέτευον τοὺς θεοὺς, ἔβανον τὰ γόνατα τῶν ἀγαλμάτων. Ἄλλὰ καὶ σήμερον ἡ μεγαλειτέρα εὐλάβειαν καὶ πίστιν ἐκδηλοῦται διὰ τῆς γονυκλισίας. Ὁ πιστεύων, ὁ ἀγαπῶν, ὁ μετανοῶν γονυπετεῖ. Ὁ Οὐγκὼ λέγει κάπου ὅτι καὶ ἡ ψυχὴ γονυπετεῖ . . .

— 'Ἐξαιρουμένη καὶ χωρὶς τὸν Οὐγκὼ . . .

— Λοιπόν, εἰς τὰ γόνατα τελειώνει τὸ καλὸ αὐτὸ σῶμα καὶ ἀρχίζει ἡ κίνησις. Εἶνε οἱ συνδετήρες τοῦ σώματος. Ἄλλὰ τὸ γόνατον ἔχει ποίησιν. Εἶνε τὸ σύνορον μίᾳς τρυφερῆς κινήσεως καὶ ἐνὸς στρογγυλοῦ μηροῦ.

— Μὰ φίλε μου, πέρνετε πολὺν κατήφορον.

ΦΙΛΙΑ ΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς διαλέξεως

ΠΡΟ τινῶν ἡμερῶν γενομένη ἐν στενῷ κόκλῳ φιλοτέχων σύντομος διάλεξις τῆς «γραφούσης» εὐγενοῦς δεσποινίδος, ἣτις νομίζει ὅτι δύναται νὰ ὑπάρξῃ μεταξύ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀγνή φιλία ἄνευ ἐρωτικῆς ὀπισθοβουλίας, δύναται νὰ προκαλέσῃ εὐρύτεραν συζήτησιν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐν τῇ «Πινακοθήκῃ». Εἰς

ἐμὲ τοῦλάχιστον, ἀκροατὴν τῆς διαλέξεως ἐκείνης, δίδει ἀφορμὴν νὰ διατυπώσω διὰ τὰς ἰδίας «Πινακοθήκας» ὅτι προφορικῶς εἶπα εἰς τὴν φιλοτέχνην ὁμιλήτριαν, ἅμα ἤκουσα τὰ ὑπ' αὐτῆς λεχθέντα.

Τὸ γυναικολογικὸν τοῦτο ἢ κοινωνικὸν ζήτημα εἶχεν ἀνακινηθῆ ἑσάτως ἐν Ἀμερικῇ ὑπὸ ἐφημερίδος ἣτις ἐδημοσίευσεν πολλὰς καὶ διαφόρους γνώμας ποιητῶν καὶ συγγραφέων καὶ γραφουσῶν Εὐρωπαίων καὶ Ἀμερικανίδων. Παρακολουθήσας δὲ τὴν ἐκεῖ συζήτησιν ἐσπευσα νὰ γνωρίσω εἰς τὴν ὁμοεθνή μου φίλην «γράφουσαν» ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν γνωματευσάντων περὶ τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἔθιξε διὰ τῆς ὁμιλίας τῆς, ἀπέκλινεν ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Σαίγντ-Μπεβί, εἰπόντος ὅτι «ἡ φιλία ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἶνε ἡ μεγάλη λέξις τῶν γυναικῶν εἴτε διὰ τὰ εἰσάγουσιν, εἴτε διὰ τὴν ἀποπέμπουσιν τὸν ἔρωτα».

Τὴν γνώμην ταύτην, ὑπὸ ἄλλης ἐκφραστικότητος, μᾶλλον κτυπητὰς δηλαδὴ φράσεις, εἶχον διατυπώσει ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς πολυκίβητοι συγγραφεῖς καὶ λογοτέχνη ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἄλλὰ νομίζω ὅτι καὶ ἡ ἐν γένει ἱστορία δὲν ἀναφέρει παραδείγματα τοιοῦτου εἶδους ἀδελφικῆς φιλίας μεταξύ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὅσα τὰ τῆς φιλίας τοῦ Λάμονος καὶ Φιντία, τοῦ Ὁρέστου καὶ

— Ὅσον δὲν πέρνει τὸ τράμ ; . . . Ὄταν θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸν διακαέστερον ἔρωτα, κάμπτομεν τὰ γόνατα μὴς καὶ τὰ γόνατα ἀγκαλιάζουμε ἐκείνης ποὺ ἀγαποῦμε. Οἱ ἰππῶται τοῦ Μεσαίωνα . . .

Μία ἀπότομος στάσις τοῦ τράμ, μὲ ἔναμην ἐσταματήσω κ' ἐγώ.

Εἶγαμε φθᾶσῃ ἐπὶ τέλους εἰς τὸ τέρμα!

Τὸ τέρμα τῆς συζητήσεως δὲν εἶνε αὐτό. Ἄπ' ἐδῶ θὰ ἤρχιζεν ὁ πανηγυρικός τῶν γονάτων. Ἄλλ' ἡ συνεπιβάτης μου, ἡ ὁποία ἄλλως τε ἐσπεύσε πολὺ κοντὰ φορέματα, ἔσπευσε νὰ μὲ ἀποχαιρετίσῃ, ἴσως διὰ τὴν μὴ ἀκούσῃ τὴν συνέχειαν. Ἡ ἀναγνώστριά μου πιθανόν νὰ θέλῃ ἐν τούτοις νὰ ἀκούσῃ τὸν διακοπέντα ὕμνον. Ἄς ἐπιφυλαχθῇ νὰ διαβάσῃ τὸ πεζὸν ποίημα, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς μίαν καλὴν πρωΐαν θὰ γράψω διὰ τὰ γόνατα.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Πολάδου καὶ ἄλλων πολλῶν δυνάδων, καίτοι ἐν τισι τούτων ὑπελάμβανον καὶ ἄλλα αἰσθήματα στοργῆς, ἄλλοιοῦντα τὴν ἀγνότητα τοῦ φιλικοῦ αἰσθήματος, ὡς διετυπώθη ὑπὸ τῆς ὁμιλητρίας μᾶς.

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, αἱ γνώμαι τῶν φιλοσοφισάντων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μεταξύ γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς ἀνοθεύτου, ἀδόλου καὶ ἀκίνδυνου, ὅπως εἶπετιν, φιλίας δὲν ἀποδέχονται τὴν ὑπαρξίν ἢ μᾶλλον τὴν ἐπὶ μακρὸν διατήρησιν τοιαύτης φιλίας, ἡ ὁποία ὁμοιάζει πρὸς τὰ γνωστά πυρετῖ, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀκίνδυνα ἐφ' ὅσον δὲν προσερίβονται ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ κυτίου. Ἡ φιλοτέχνη ὁμιλήτριά μᾶς ἐληρημόνησεν ὅτι οἱ ἔχοντες τὴν γνώμην τῆς ἀνδρὸς ἔχουν καὶ πλευρὰ καὶ ἡ προστριβὴ τοιοῦτων πυρετῶν, ἣτοι σπέρτων ἢ πνευμάτων, ἐπὶ τοιοῦτον πλευρῶν δὲν εἶνε ἀκίνδυνος, ἐκτὸς ἐάν τὰ πλευρὰ ταῦτα ἐνεροθλίψασιν ἢ δὲν μεταδίδουν τὸν σπινθηρὰ εἰς τὰ πυρετῖ.

Ἡ σειρά τοιοῦτων σκέψεων ἢ παραβολῶν δύναται νὰ μᾶς φέρῃ εἰς κατήφορον, πρὸ τοῦ ὁποῖου ὅμως ὑπάρχει ὑπόμνησις ὁμοία περίπου πρὸς τὴν τῶν θεατρικῶν προγραμμάτων, ἅτινα προαγγέλλουν ὅτι ἡ παρῶστας ἀπαγορεύεται εἰς τὰς δεσποινίδας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δεσποίννας· διὰ τοῦτο περιορίζομαι εἰς τὴν παρελάσιν τῶν δημοσιευθεισῶν ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ ἐφημερίδι, γνωστῶν ἄλλως, γνωμῶν τῶν μετὰ κύρους ἀποφανθέντων ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Δὲν ἀναφέρω πρώτῃν τὴν γνώμην τοῦ Κορηλίου, ὅστις ἔγραψεν ὅτι ἡ φιλία γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς μᾶς ὀδηγεῖ εὐκόλως εἰς τὸ ἔρωτα· διότι ἄλλοι κατηγορηματικώτερον εἶπον ὅτι ἡ τοιαύτη φιλία εἶνε μικρὰ ὁμογύλακτος ἀδελφῆ τοῦ ἔρωτος· ἄλλοι δὲ, ὡς ὁ Α. Γκνυγιά, ὅτι ἡ φιλία ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἶνε νεφέλη διαφανής, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἀνατέλλει ὁ ἔρως.

Τὴν ἰδίαν γνώμην διετύπωσαν καὶ ἄλλοι καὶ ἄλ-

λαι, μὲ ἄλλας λέξεις καὶ συμπεράσματα· ὡς π. γ. ὁ Μαινά, ὅστις γνωματεύει ὅτι ὁ ἀνὴρ ποτε δὲν εἶνε φίλος μιᾶς γυναικὸς, ὅταν δύναται νὰ εἶνε ἐραστής τῆς, ἢ ἡ κ. Δὲ Πυζιζέν, ἣτις ἀνεπιφρολάτως ἀποφαινεταὶ ὅτι εἰς μίαν γυνῆ ἀξιαρίστητος κολακεύεται ὅτι ἔχει φίλους, διότι ὁ ἀνὴρ ποτε δὲν εἶνε ἀπλοῦς φίλος γυναικὸς ἀξιαρίστητος, ἐκτὸς ἂν ἦνε ἀπρησολογημένος ἀλλαγῶν καὶ τότε κινδυνεύει αὐτὴ νὰ δημοσηγήσῃ ἔρωτα ἄσπιτον. Σημειώτέον δὲ ὅτι ἡ κ. Δὲ Πυζιζέν ὁμιλεῖ πάντοτε περὶ γυναικῶν, ἣτις ἐπιδεικνύει ὄρατον πρόσωπον, ὄρατα στέφρα, ὄρατους βραχίονας καὶ ὄρατα χεῖρας, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὁμιλῇ εἰς ἀνὴρ ἀταράχως· δικαιολογεῖ δὲ τὰς ἐχοῦσας τοιαῦτα ὄρατα σωματικά θέληγητρα, ἐάν κολακεύονται ἐκ τῆς ἐπιδειξέως τῶν· διότι, ὡς λέγει, «παρὰ πᾶσαν τὴν ἀρετὴν τὴν ὁποῖαν ἀποδίδουν εἰς τοιαύτας γυναῖκας, αὐτὰ ἀποδέχονται τὰ ἐγκώμια τῶν, ἣτοι τῶν θεληγῆτρων τῶν».

Ἀπέναντι τῆς γνώμης ταύτης, ἣτις μυρίζει ὀλίγην ὀλιστικότητα, ἀντιτίθενται ἐναντία γνώμαι, ὡς ἡ τῆς κ. Δὲ Σιμιάν ἣτις πιστεύει ὅτι ἡ φιλία ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα καὶ τ' ἀνάπαλιν ἀναπληροῖ τὰς μεγίστας τῶν ἡδονῶν. Ἄλλ' ὑπάρχει γνώμη τοῦ Διδερῶ, ἀντιθεμένη πρὸς τὴν γνώμην τῆς κ. Σιμιάν, ἣτις θέλει νὰ παραστήσῃ ἐαυτὴν ὡς μὴ ἐνδιαφερομένην διὰ τὴν ὀλικὴν τῆς ἣτοι τὴν σωματικὴν τῆς ὑπόστασιν. Ὁ Διδερῶ, λοιπὸν οὗτος συζητῶν ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν ὑπάρχον γυναικὲς πλασμένοι μόνον διὰ φιλίαν, ἀποφαινεταὶ ὅτι ὑπάρχον γυναικὲς αἱ ὁποῖα εἶνε ἄνδρες καὶ ἄνδρες οἱ ὁποῖοι εἶνε γυναικὲς, προκειμένου δὲ νὰ ἐκλέξῃ μεταξύ τοιούτων ἀρσενικοηλικίων, συμπεραίνει ὅτι εὐχαρίστως θὰ ἔκαμνε φίλην μίαν γυναῖκα ἢ ὁποία εἶνε ἀνὴρ.

✽

Ἄλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ συντασσόμενοι ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι δύναται νὰ ὑπάρξῃ φιλία ἀγνή μεταξύ γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς, δὲν ἀποκλείουν ἐντελῶς τὴν ἐν ταύτῃ ἐρωτικὴν ὀπισθοβουλίαν. Ὁ Τομάς π. γ. προτιμᾷ νὰ ἔξῃ φίλον ἓνα ἄνδρα διὰ τὰς φοβερὰς περιστάσεις τοῦ βίου, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ διὰ τὴν καθημερινὴν εὐτυχίαν του, τὴν φιλίαν γυναικὸς. Ὁ Γκνυγιά δέχεται ὅτι ἡ φιλία γυναικὸς, ἣτις παρέχει τὴν ἐρωτικὴν εὐδαιμονίαν, δύναται νὰ μᾶς παρέξῃ τὰς ἀφροσύσεις καὶ τὰς ἠδύτητας τοῦ φιλικοῦ λεγομένου αἰσθήματος. Ἄλλ' ἡ κ. Δὲ Λιμπερτ ἐροζώρησεν εἰς λεπτομερείας ἐν τῇ συζητήσει, ἂν ἡ φιλία δύναται νὰ ὑφίσταται μεταξύ ἑτεροφύλων προσώπων καὶ γνωματεύει ὅτι τὸ τοιοῦτο εἶνε σπάνιον καὶ δύσκολον διότι «ἀπαιτεῖται περισσότερα ἀρετὴ καὶ ἐγκράτεια». Ἀποφαινεταὶ δὲ ὅτι δὲν εἶνε ἄξια τοιαύτης φιλίας γυναικὲς μὴ γνωρίσασαι ἢ τὸν ἐν χεῖρσι ἔρωτα, ὡς εἶνε ἀνάξιοι τοιαύτης μετὰ γυναικὸς ἀγνῆς φιλίας οἱ ἄνδρες οἱ ὁποῖοι «δὲν φαντάζονται ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ ἔξῃ ἡ γυνὴ τὰ χαρίσματα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας δελεαστικώτερα ἀπὸ τὰ τῆς καλλονῆς».

Ὡς γίνεται δὴλον ἀπὸ τὴν σειράν τῶν γνωμῶν τούτων, πάντοτε τίθεται ὡς βᾶσις συζητήσεως γυνὴ ἐλκυσσα ὅποσδήποτε διὰ θεληγῆτρων, ὅσα τὰ ὑπὸ τῆς κ. Δὲ Πυζιζέν ὑποδειχθέντα. Ἄλλ' ἡ πλειοψηφία τῶν ἀποκρουσάντων τὸ δυνατόν τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης ἀνοθεύτου φιλίας ἀποκλίνει εἰς τὴν ἐναντίαν λύσιν τοῦ

ζητήματος, ὅπερ ἔθετεν ἡ δοῦσα ἀφορμὴν εἰς τὰς γραμμάς ταύτας δεσποίνα, ἦν πρὸ ὀλίγου ἐχειροκράτει τὸ κοινὸν καὶ ὡς θεατρικὴν συγγραφέα μονοπράκτου ἔργου. Ἐπειδὴ δὲ ἔχει ὑπόληψιν πολλὴν εἰς τὰς γνώμας τῶν ἐχόντων διεθνή φήμην, ἔξενον ποιητῶν, τῇ ὑπενημίξω καὶ ἄλλης γνώμης τῶν, ὅσον τὴν τοῦ Ροσσίν, εἰπόντος ὅτι ἡ φιλία ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἶνε θεία μὲ μάτια ἐξαδέλφης, πολλῶν γείτονος τοῦ ἔρωτος, τὴν τοῦ Ὁκταβίου Φεγιέ, εἰπόντος ὅτι «οἱ ἄνδρες παραμελοῦν τὰς γυναῖκας ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν περιμένουν εἰμὴ μόνον φιλίαν καὶ περιποιούνται ἐκείνας ἀπὸ τὰς ὁποίας περιμένουν κατὶ περισσότερον». Καθαρώτερα δὲ ἔθιξαν τὰ ζητήματα ὁ Παῦλος Μπουρζέ, εἰπὼν ὅτι ἡ φιλία μεταξύ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἶνε ἔρως χηρεύσας ἢ ἔρως παρθένος, καὶ ὁ Δε Σεγγιό, ὁ γράψας ὅτι ἂν ἡ γυνὴ ἐκλέξῃ ἄνδρα ὡς φίλον, ὑπάρχει χροιά τῆς ἔρωτος εἰς τὴν φιλίαν αὐτὴν μεταξύ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς. «Ψύδεται, ἔγραψεν ἄλλος συγγραφεὺς, ὁ Μαλφελάτο, τὸ ὄρατον φίλον ἰσχυροζόμενον ὅτι ἡ ἀπλή φιλία δύναται ἄνευ τοῦ ἔρωτος νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ψυχὴν του· διότι ὁ ἔρως διεκδικεῖ ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν γυναικῶν, τοῦλάχιστον τὸ ἦμισον».

Τοιαύτας παραπλησίως γνώμας δύναται νὰ ἴδῃ ἡ φίλη ὁμιλήτρια εἰς πολλὰ κοινωνικά μυθιστορήματα ἢ δράματα, μάλιστα δὲ εἰς τὸ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας δημοσιευόμενον ἐν μεταφράσει ὑπὸ τῶν τίτλων «Ἐρωτικὴ φιλία». Δι' αὐτοῦ ἡ μυθιστοριογράφος κ. Ἐρμίνια Λεκόντ Ντυ Νουί, ὅπως τὴν μεταφράζον—ἐκθέτει τὰς μεταπτώσεις τῆς φιλίας εἰς ἔρωτα καὶ τ' ἀνάπαλιν. Εὐφρῶς δ' ἔχαρκτηρίσεν διὰ τοῦ τίτλου τοῦ μυθιστορήματος τῆς τὸ ἀνάμικτον τοῦτο μεταξύ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς αἰσθημα ὡς ἐρωτικὴν φιλίαν, ἢ φιλίαν ἐρωτικὴν, ὅπερ ταῦτο.

✽

Ἐρωτὸν εἶνε νὰ σταματήσῃ ἔως ἐδῶ ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἀκανθώδους ζητήματος, διὰ τὸ ἀσκανθάλιστον ὑπομνήσας εἰς τὴν σοβαρὰν φιλοτέχνην Δέσποιναν ὅσα ἄλλοι εἶπον περὶ τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἔθιξεν, τῇ συνιστῶ νὰ μὴ ἀνταπαντήσῃ εἰς τ' ἀνωτέρω· διότι θὰ πελαγώσωμεν ἄλλως ἢ συζητήσῃς ἐπὶ τοιούτων θεμάτων δὲν περατοῦται διὰ παρελάσεως γνωμῶν ἔστω καὶ συγγραφέων διεθνῶς φήμης δυναμένων ἐστω καὶ ἀθροισαί μετ' αὐθεντίας. Ἀνεπιμείνη εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἡς ἔξῃ ὑπ' ὄψει τῆς καὶ τὴν γνώμην ἄλλου, οὐχὶ διεθνῶς φήμης συγγραφέως, τοῦ Α. Βοβενάργγ, εἰπόντος ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐνοήσουν ὅτι ὑπάρχον ἄνδρες ἀποβλέποντες εἰς αὐτὰς ἄνευ ἰδιοτελείας. Ἴσως δὲ ἄλλος συγγραφεὺς, ὁ Δε Σεγγιό ἔθηκε τὸ ζήτημα εἰς τὴν θέσιν του, γράψας ὅτι «πρέπει ν' ἀφήσωμεν τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν τόπον του, ν' ἀφήσωμεν τοὺς ἀνθρώπους ν' ἀπολαμβάνουν ὅτι οἱ νόμοι τῆς φύσεως ἐπιβάλλουν. Καθορίζει δὲ τὴν θέσιν τοῦ ζητήματος ὡς ἔξῃ: Αἱ γυναῖκες ὡς ζῶσι διὰ τὴν μητρικὴν στοργὴν καὶ τὸν ἔρωτα, δι' αὐτὰς δὲ ἡ φιλία μετ' ἀνδρῶν ἡς εἶνε τὸ δευτερεῖον ἐνδιαφέρον τῆς ζωῆς τῶν».

Ταῦτα ἐπιστέλλει τῇ φιλοτέχνῳ ὁμιλητρίᾳ ὁ ἐμπειρότερος, λόγω προσειῶν, ἣτοι ὁ γρηαιότερος τῶν ἀκροατῶν τῆς συντόμου διαλέξεώς τῆς

ΤΙΜ. ΑΜΠΕΛΑΣ

ΣΟΝΕΤΤΑ

I

Ω π' φε ανάμνησι, χαμένον αναδεύτρα,
Γιὰ ν' παρὰζεις τὴ γαλήνη μου φριχτά,
II. φε παιὰ νῆρξεσαι 'στὸ νοῦ μου ἀγνή, πλανεύτρα,
Μὲ τὴ χαρά σου μέσ' τὴν λύπησι σμιχτά.

Μὴν τριγυρνῶς 'στὸ νοῦ μου ἀνάμνησι χαδεύτρα
Γιατὶ τὸ χῆδι αὐτὸ σου φεύγει τραβηχτά,
Τὴν θλίψη ἀφίνοντας 'ς ἐμέναινε παιδεύτρα.
Καὶ τὰ παλάτια δείχνοντάς μου σφαλιχτά. . .

Ω πάψε ἀνάμνησι 'ς τὸν ἴσο σου ἀγάλι
Νά μου θυμίζῃς μέσ' 'στὸν πόνο, χωριστά
Τ' ὄρηο, τ' ἀξέχαστο, ξανθὸ-ξανθὸ κεφάλι. . .

Ω φήγε ἀνάμνησι γὰ πάντοτε σβυστά
Μέγουν τὰ μάτια 'στὴν φριχτὴν ἀνεμοζάλῃ,
Ποῦ ξάρφου τ' ἄρισε 'στὴ μάνη της κλειστά.

II

'Ακόμα πειὸ θαμπώτερα κι' ἀκόμα πειὸ θλιφτά,
'Αγνή Σελήνη φώτισε τ' ὄχρὸ τὸ μέτωπό μου.
'Ακόμα πειὸ σιγότερα κι' ἀκόμα πειὸ σιγτά,
Λοξάρι μου ἀλαφρόγυρε 'στὸν ἀναστεναγμὸ μου.

'Ακόμα πειὸ ἀργότερα κι' ἀκόμα πειὸ σμιχτά,
Βιολί μου ἀνιστόρησε τὸν ἄθωρο καὶμὸ μου,
'Αρμόνισε 'στὰ στήθια σου μέσ' 'στ' ἀναφυλλιά,
Τὸν Βίο μου, τὸν Πόθο μου, καὶ τὸ Παράπομό μου

'Ακόμα πειὸ λαφρότερα κι' ἀκόμα πειὸ σιγτά
'Ω ἦχε! ἦχε ἀγνώριστε, βυθίσου 'στὴν ψυχὴ μου.
Καὶ χύσε βάλσαμο ἀκρατο 'στὴν βαθουλή πληγὴ μου. . .

'Ατίμητο συντροφί μου, πολὺξερὸ βιολί μου,
'Ω ψάλε 'στ' ἀσημόφωτο, ὄραϊα, ἀγαλλιστά,
Μ' ἀκόμα πειὸ ἀχνότερα, κι' ἀκόμα πειὸ σβυστά. . .

N-N. ΔΡΑΚΟΥΛΙΔΗΣ

Σημειώσεις ἑνὸς ἡμῆος

Ἱεραπόστολος τῆς Πατρίδος.—Λευκὸς Ἕλληνας, Λευκὸς Στανός.—Ὁ σταυρὸς τῶν ὀβίδων.—Τὸ φίλημα τῆς Βασιλείσσης.—Ο... Dolce far niente.—Τὸ πορτραῖτο τῆς προσβεβίας.—Διονύσιος Στεφάνου.—Ἀνωτέρα γυναικεία σχολή.—Τὰ χαμόγελα τῶν Ἀθίδων.

μου [γράφει τὰ ἐξῆς:

Ἀδελφεῖ μου,

Μὲ τὴν ὀρμὴν τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν καὶ μὲ τὴ φωνὴ μου τὴν βροντερὴν πέρασα ὀκεανούς καὶ βουνὰ καὶ λαγκάδια καὶ ζητιάνεψα γιὰ τὴν Ἰδέα τοῦ λιποφυγῶσε καὶ μαζί μὲ τὰ τραγούδια ἔπερνα καὶ τὸν τίμιον ὀβολὸν καὶ τὴ λευκὴ ψυχὴ τῶν ξηνητημένων γιὰ τὸ ὄνειρο τῆς Μεγάλῃς Πατρίδος. Καὶ τὸ πλοῖον «Νέα Γενεά» καὶ ἡ πυροβολαρχία «Νέα Γενεά» ἔδρασαν ὅπως τὸ ἐπερίμενα. Ἀλλὰ τὰ σημανέμενα κεφάλια τῶν ἡρώων τῶν Γιαννιτσῶν καὶ τοῦ Κιλκίς καὶ τοῦ Λαχανᾶ μου ἐνέπνευσαν τὸν Λευκὸν Σταυρὸν, τὸν ὁποῖον ἔχε πάντοτε ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ἐθνικῶν σου βλεμμάτων. Σοῦ ἀναγγέλλω ὅτι 80 ὄρφαναι πολέμου ὑπαυρῶθησαν καὶ τώρα

θέλω νὰ κάμω τὸν Λευκὸν Σταυρὸν παγκόσμιον! Διαλάλησε το διὰ τῆς προσφιλοῦς «Πινακοθήκης».

Σὲ φιλῶ ἀδελφικὰ
Σπύρος Ματσούκας

Πῶς ἐνεπνεύσθη ὁ Ματσούκας—ὁ Λευκὸς Ἕλληνας—τὸν Λευκὸν Σταυρὸν, ὀλίγοι τὸ γνωρίζουν. Ἦτο εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός, ὅταν τὴν 22 Φεβρουαρίου 1913 δύο ὀβίδες ἐρχομένη ἀντιθέτως ἀπὸ τὴν Κανέταν καὶ τὸ Μπιζάνι συνητηθήσαν, συνεκρούσθησαν ἐκ τῆς συγκρούσεως δ' ἐσηματίσθη ἕνας λευκὸς σταυρὸς. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἕνας τραυματίας Καρπενισιώτης ἐφώνασε: «Ἀδελφοῦλα μου!» Ὁ ποιητὴς ἐστράφη τότε καὶ οἶονε ἐμπνεόμενος ἐκ τοῦ αἰθερίου σχήματος τῶν ὀβίδων τοῦ εἶπε: «Ἐγνοῖά σου! Εἶδες αὐτὸν τὸν σταυρὸν; Αὐτὸς θὰ τὴν προστατεύσῃ!»

Ὅταν κατέβη εἰς τὴν Πρεβέζαν, συνήγγισσε τὴν Βασιλείσαν Ὀλγαν. Τῆς ἀνεκοίνωσε τὴν ἰδέαν του καὶ ἡ Α. Μ. ἀφοῦ τὸν ἠσπάσθη εἰς τὸ μέτωπον, τοῦ ἔστειλε 50,000. Ὁ Ματσούκας εἶπε τότε τὸ θᾶνμάσιον: «Ἄφ' ὅτου μ' ἐφίλησε ἡ Βασιλείσά μου, ἔγινα νόμισμα» δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ ζητήσω χρήματα».

Καὶ ὅμως τὰ χρήματα εἰσέρχοσαν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Διότι ὁ Ματσούκας σὺν ἔξιστος ἀνθρώπος, δὲν θίγει τὸ χρήμα, δὲν διαχειρίζεται. Εἶνε αὐτὸς ὅχι ὁ ἐλεγχόμενος, ὁ ἐλέγχων. Μετὰ τὴν προικοδοσίαν τῶν 80 ὀρφανῶν, ὑπάρχουν κατατεθειμένα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τραπεζάν 413,000.

Ὁ Ματσούκας τώρα ὄνειροπολεῖ κατὶ μεγαλειέρον. Τὴν ἰδέαν τοῦ Λευκοῦ σταυροῦ φροντίζει νὰ τὴν καταστήσῃ παγκόσμιον. Θέλει νὰ ὑπανδρεύσῃ ὀρφανὰς πολέμου τῆς Γαλλίας εἰς τὸ Παρίσι, τῆς Γερμανίας εἰς τὸ Βερολίνον, εἰς ὅλα τὰ ἐμπόλεμα κράτη. Ἡ

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ἰδέα χαρακτηρίζει τὴν εὐρύτητα τῆς καρδιάς τοῦ ποιητικοῦ ποιητοῦ, ὅστις θέλει ἀπὸ τὰ πραγματοποιηθέντα τοῦ Παρθενίου νὰ μεταφέρῃ τὴν ἐλαίαν τῆς εἰρήνης ἐκεῖ, ὅπου τὸ αἷμα χύνεται μὲ τόσην ὀρμητικότητά. Μετὰ τὸν Ἐρυθρὸν σταυρὸν, ὁ Λευκός. Μετὰ τὴν φρίκην τῆς ἀλληλοσφαγῆς, τὸ μειδίωμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Δὲν ἤξερω ἂν ὁ ποιητὴς θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐκτείνῃ τὴν ἀγαθοποιὸν δράσιν του πέραν τῶν ὁρίων τῆς λατρευτῆς του Πατρίδος. Ξεῖρω ὅμως ὅτι διὰ τὴν Πατρίδα του αὐτὴν ἔκαμε κατὶ δυσκολώτατον. Μὲ τὰ λόγια κατόρθωσε νὰ κάμῃ ἔργα. Κατόρθωσε κατὶ μεγαλιέτερον. Νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν λαὸν τὴν πίστιν εἰς τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους. Καὶ εὐτυχῶς ἡ πίστις αὐτὴ δὲν τὸν ἀπέλειπε, μεθ' ὅλας τὰς ἀναξίτους περιστάσεις.

✱

Νοστιμώτατον τὸ πάθημα γνωστῆς ἠθοποιῆς, ἡ ὁποία ἐσχάτως ἀντιλήλασε τὸν κόθορον μὲ τὸν κάλαμον. Πρὸ τινος ἠρώτησε κάποιον δημοσιογράφον τί σημαίνει τὸ Dolce far niente. Ὁ κακεντρεχῆς συνάδελφος ἀστεϊζόμενος τῆς λέγει ὅτι εἶνε τὸ ὄνομα μεγάλου ζωγράφου τῆς Ἀγαγενήσεως! Ἡ ἀφελὴς καλλιτέχνης δὲν ἐδίστασε νὰ ἐπωφεληθῇ μιάς τῶσον εὐκόλου γνώσεως. Καὶ εἰς ἐνθουσιῶδες πεζὸν ποίημα τὸ ὁποῖον συνέθεσε διὰ μίαν πρέσβειραν, ἔγραψεν ὅτι ὁμοῦζει μὲ πορτραῖτο τοῦ Dolce Farniente! . . .

Τὸ πάθημα μᾶς ὑπενθυμίζει ἕνα ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἔπαθε ἄλλοτε νεαρός δημοσιογράφος. Ἐπρόκειτο νὰ παιχθῇ εἰς τὸ θέατρον ὁ «Πολιτικὸς θάνατος» (Morte civile) τοῦ Γιακομέτι. Καὶ ἔγραψε: «Ἀπόψε παίζεται ὁ «Μόρτης τῆς πόλεως».

✱

Ἐξέχουσα φυσιογνωμία, πολυποικίλος δράσασα, ὁ Διονύσιος Στεφάνου ἐξέλιπε. Τὸν μακρὸν ἀλλὰ καὶ πλήρη φωτεινοῦ πνεύματος βίον κατηνάωσε ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης, τῆς πολιτείας, τῆς κοινωνίας. Ἡ χαρίεσσα διαλεκτικότης του, ἡ ἀρτυρομένη μὲ χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα, ἡ εὐθύτης τοῦ χαρακτήρος, ἡ μόφ-

φωσις, ἡ βαθεῖα κρίσις ἦσαν χαρίσματα ὄντως σπάνια. Ἡ τελευταία του ἐμφάνισις ἦτο ἡ περὶ Γερμανοῦ διὰλέξεις ἐν τῷ «Παρθενίῳ». ἐπὶ δὲ τῆς κλίμας, ἦν δὲν ἐπέπρωτο νὰ ἀφήσῃ, ἐδέχθη τὴν ὑφίστην τὸν τιμὸν, τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Βασιλέως, εἰς αὐτὸν ἀποβλέψαντος ὡς Κυβερνήτην εἰς τὴν δυσχεροτέραν πολιτικὴν στιγμὴν. Καὶ οὕτω, ὁ Διονύσιος Στεφάνου κατῆλθε εἰς τὸν τάφον ἀληθῶς «τετιμημένος».

✱

Χαιρετίζομεν ἐνθουσιῶδῶς τὴν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσσης ὄρουσιν Ἀνωτέρας Γυναικείας σχολῆς, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ λειτουργουσῶν. Ἡ Ἕλληνις ὕστερεῖ εἰς τὴν ἀνωτέραν μόρφωσιν, ἢ ἐν γένει δ' ἐκπαίδευσιν τῆς μέσης ἐσχάτων ἦτο ἀπλῶς στοιχειώδης δὲν ἐνέκυφεν εἰς τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς τὴν ἠθικὴν ἀνώφωσιν τῆς γυναικός, καὶ τὴν ὁλικὴν αὐτῆς ἐξασφάλισιν. Τὸ ἔργον πρέπει νὰ ἐνστερνισθοῦν ὅλα αἱ δυνάμει νὰ τὸ παρακολουθήσῃ Ἕλληνίδες.

✱

Ὁ Γάλλος ναύαρχος ὁ παρεπιδημῶν εἰς Κερατοῖνιον μὲ τὸ ὀξυδερεκὲς ναυτικόν του μάτι διέκρινε τρία χαρίσματα τῶν Ἀθίδων. Τὸ χαμόγελο, τὸ ἐλαφρὸν βᾶδισμα, τὴν κομψότητα. Ὁ σκαϊὸς εἰς τὰς πολιτικὰς ἀξιώσεις του ναύαρχος ἐδείχθη φιλοφρονεστατος πρὸς τὸ ὄραϊον μᾶς φῶλον, ἀλλὰ δὲν ἀνεκάλυψε καὶ τὴν περὶ τὴν «ὄραϊον» ὅλοι σχεδὸν οἱ ξένοι, ὅσοι διήλθον ἐξ Ἀθηνῶν, ἐξήμνησαν τὴν χάριν τῆς Ἀθίδος, εἰς κινήσεις καὶ ὀφθαλμοβολὰς καὶ μειδιάματα. Ἡ Παρισινὴ ἔχει τὸ ρεκόρ τῆς κομψότητος, ἀλλ' ἡ Ἕλληνις εἶνε φυσικώτερά καὶ ἡ ἐλξίς της πολλάκις ἀκαταμάχητος, μολοντι μία ἀκαταδεξία καὶ μία ἀδιαφορία ἀδικαιολόγητος τὰς κάμνει ἐνίοτε σοβαράς, ὡς νὰ ἦσαν τοῦλάχιστον διευθύντριαι παρθεναγωγείου. Πολὺ τυχερὸς ὁ Γαλάτης ναύαρχος που εἶδε μειδιάματα μόνον ἀγγελικὰ καὶ ὄχι . . . ἀγγλικὰ.

ΔΑΦΝΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Δημοτικὸν Θέατρον

Τὸν «Ὁθέλλον» ἔχουν παίξῃ οἱ κράτιστοι τῶν παρ' ἡμῖν δραματικῶν, ἐν οἷς ὁ Ταβουλάρης καὶ ἐσχάτως ὁ Βονασέρης. Εὐλόγως ὅθεν ἀνεμένετο μετ' ἐξαιρετικῶν ἐνδιαφερόντος ἢ ἐμφάνισις τοῦ Ἕλληνοῦ ἠθοποιῶ τοῦ θιάσου τῆς Σάρρας Μπερνάρ κ. Ἀχιλλέως Μαδρᾶ. Ἡ παρὸστασις ἐγένετο ἐνώπιον πολυπληθεστάτου καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου. Ὁ κ. Μαδρᾶ ὡς Ὁθέλλος ἐπαίξε διαφορετικὰ ἀπὸ τοῖς Ἕλληνας συναδέλφοις του, κατὰ τὸ Γαλλικὸν σύστημα. Ἐδῶσαν εἰς τὸν ρόλον του μεγάλην δύναμιν, καὶ ἡ μορφή του ἦτο ἐκφραστικωτάτη, ἀπέδωσε τὸ τραγικὸν πάθος τῆς ζηλοτυπίας μὲ ἐξάρσεις, ἃς ὑπεβοήθουν αἱ τεχνικώταται καὶ ψυχολογικαὶ μεταπτώσεις τῆς φωνῆς του. Τὸν ἠδίκει ἐνίοτε τὸν ξενίζον τῆς ἀπαγγελίας, ἀλλ' εἶχε στιγμὰς σκηρικῆς ἐμφανίσεως καὶ κινήσεων ὅλων καλλιτεχνικῆς. Εἰς τὸν ἀποχαιρετισμὸν ἰδίᾳ τῶν ὀπλων συνεκίνησε πολὺ. Εἰς τὴν ἐρημνίαν τοῦ Σαίξπηρειοῦ ἀριστουργήματος

ἠτύχησε νὰ ἔξῃ δύο πολυτίμους συνεργάτας. Τὸν κ. Θ. Οἰκονόμου ὡς Ἰάγον, ὅστις παρὰ τὴν μονοτονίαν, ἐνεβάθυσε εἰς τὸν χαρακτήρα τοῦ προσώπου καὶ τὴν κ. Θεώνην Δρακοπούλου, ὡς Δουδαϊμόναν, ἡ ὁποία ἰδίως εἰς τὸ τραγούδι τῆς Ἰταῖς ὑπῆρθε θαυμασία.

«Κεντρικὸν» Θέατρον

Ἡ δεσποινὶς Βάλβη ἔκαμεν ἐν βῆμα προόδου σημαντικόν. Ἀφοῦ μᾶς ἐδείξε τὴν χάριν τῆς ἐλαφρᾶς ὑποκρισεως εἰς τὸ «Σιφίρ Φαλέρ», ἰπέστη καὶ τοῦ λυρικοῦ δράματος τὴν δοκιμασίαν. Ἡ «Ἰριγένεια ἐν Ταύροις» τοῦ Γκαίτε εἶνε ἔργον λυρικόν, ἀλλὰ μὲ δυνατάς τραγικὰς ἐξάρσεις. Τὸ πρόσωπον τῆς Ἰριγενείας, τῆς ἰδεώδους παρθένου μία ἐξωτερικῶν ἀδελφικῆς στοργῆς, ἀπαιτεῖ ἐξαιρετικὰ χαρίσματα ἠθοποιίας ἵνα ἀποδοθῇ. Ἡ δ. Βάλβη, καίτοι μὴ ἔξ επαγγέλματος ἠθοποιός, οὐδὲ διδασκόμενα, ἀπέδωκε τὸ δύσκολον παρ' ὅλην τὴν ἀπλότητα μέρους της μετ' ἐπιτυχίας πολλῆς. Ἡ ὄραϊα φωνὴ της, ἡ ἀρμονικὴ γλυκεία καὶ ἀνεπιτήδευτος, ἀπέδωκετοὺς λυρικοῦς

μονολόγους με αίσθημα. Μεταπτώσεις τινές επεβάλλοντο και χρωματισμός φράσεων προσεκτικότερος, άλλ' ή εμφάνισης της εν τῷ συνόλω ήτο πλαστική, αρχαιοπρεπεστάτη. Η δ. Βάλβη άφοσιωμένη συστηματικῶς εἰς τὸ θέατρον θά μᾶς δώσει ἐκπληξίεις εὐαρέστους.

Ο κ. Ροζάν ὡς Ὁρέστης ἄριστος. Δραματικὸς πρώτης τάξεως, ἰκαίωτατος ἔκαι διὰ τραγωδίας, εἰς τὴν τρίτην ἰδίως πρᾶξιν συνεκίνησε τοὺς ἀκροατάς. Ἐδωσε μὲ πολλὴν ψυχολογίαν τὸν τύπον τοῦ Ὁρέστου, τὸν τραγικόν, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τοῦ ὄλου ἔργου. Ὑπῆρξαν στιγμαὶ ὑποκρίσεως δημοουργικαί, ἀπόγως ἐκτελεσθεῖσαι.

Ο κ. Παλαιολόγος ἠθέλησε νὰ παίξῃ νεωτεριστικὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Πυλάδου καὶ ἀπέτυχε. Ἡ ἀφέλεια δὲν συνεβίβαστο μὲ τὸ λοιπὸν δραματικὸν περιβάλλον, κινήσεις δὲ τινές ὑπενθύμιζον νοῦμερα Ἐπιθεωρήσεως. Καλὸς ὁ κ. Τριχᾶς ὡς βασιλεὺς, μὲ τὴν ἐπιβλητικὴν φωνὴν καὶ τὴν ἀγέροχον στάσιν.

Ἡ μεταφρασίς δυστυχῶς μαλλιαρῆ, μειοῦσα ὅπωςδήποτε τὴν ἐκ τῆς ὄλης παραστάσεως ἀγαθὴν ἐντύπωσιν.

Ἡ νεοσύστατος ὀπερέττα Δεπενιώτου ἤρχισε μὲ τὴν παλαιὰν ἀλλ' εὐθυμον ὀπερέτταν τοῦ Ὀφρεμπας «Μαντὰμ Φαβάρ», ἡ ὁποία πρὸ ἐτῶν εἰς τὸ θέατρον Νέου Φαλήρου, εἶχε κατακτήσῃ τὸ κοινόν. Ἡ ἀναβίωσις τῆς «Κυρία Φαβάρ» συνωδεύθη μὲ νέας ἐμφανίσεις, τοῦ κ. Δεπενιώτου διὰ πρώτην φορὰν παίζοντος εἰς ὀπερέτταν καὶ ὅστις διέπλεσε, μὲ τὴν ἀνήθη ἀφέλειαν του, ἓνα κωμικώτατον τύπον, τὸν Κύριον Φαβάρ, τοῦ λυρικοῦ ὀξυφώνου κ. Βολάνη, πρώτην φορὰν ἐμφανιζομένου ἐπὶ σκηνῆς, διπλωματούχου τοῦ Ὁδείου, ὅστις παρὰ τὴν σκηνηκὴν ἀδεξιότητα ἐκρίθη εὐμενῶς διὰ τὴν συμπαιθητικὴν, ἰδίως εἰς τοὺς χαμηλοὺς τόνους, φωνὴν του καὶ τῆς κ. Λόλας Κύρου, ἡ ὁποία ὑπόσχεται εὐδοκίμησιν καὶ εἰς τὴν ὀπερέτταν, μὲ τὴν γλυκεῖαν φωνὴν τῆς. Ὁ Φιλίπιδης (πατῆρ) ἐνεφανίσθη καὶ πάλιν, πάντοτε καλός. Ἡ πρωταγωνίστρια δ. Κολυβά καὶ εἰς τὸν νέον ρόλον τῆς Μαντὰμ Φαβάρ χαριτωμένη, ὑπερνικήσαντα καθὲ δυσκολίαν τῆς τεχνικῆς φωνῆς, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖται διὰ τὸ μέρος τῆς. Τὸ κόρο εὐπρωσοπώτατον.

Ὁ θίασος ἔτυχε εὐμενεστάτης ὑποδοχῆς ὑπὸ τοῦ κοινού, τὸ ὁποῖον ἀθρόον παρακολουθεῖ τῆς παραστάσεως τοῦ νέου θίασου. Προσεχῶς θὰ παιχθῇ ἡ «Φατινίτσα» καὶ ἐτοιμάζεται ἡ «Πριγκίπισσα τῆς Βαγδάτης». Πιθανώτατα νὰ δοθῇ καὶ μία θεαματικὴ Ἐπιθεωρήσις γραφεῖσα ὑπὸ δύο γνωστῶν δημοσιογράφων, τηρούντων ἀσθηρὰν ἀνωνυμίαν.

Θέατρον «Διονύσια»

Ὁ «Ἀπόστρατος» τῶν κ. κ. Λιδωρικῆ καὶ Κολοκοτρώνη εἶνε μία δραματικὴ σκηνή, διὰ τὴν ὁποίαν παραδόξως συνειργάσθησαν ἓνας δραματικὸς καὶ ἓνας κωμικὸς συγγραφεὺς, ἐνθ' ἕνα ἄρχαριος ἤμποροῦσε νὰ τὴν γράψῃ. Ἐνας γέρον ἀπόστρατος μα-

Ο κ. Μαδρᾶς ὡς Ὁθέλλος.

Προτομή ὑπο Ν. Στεργίου

θάνει ὅτι ὁ υἱὸς του ἐφρονεύθη εἰς τὸ Μπιζάνι καὶ ἐνδύεται ἀμέσως τὴν μεγάλην στολὴν του σὺν τῷ λοφίῳ (!) διὰ νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτὸς νὰ... πολεμήσῃ, ἀλλὰ προσβάλλεται ἀπὸ ἀποπληξίαν καὶ ἀποθνήσκει ρητορευθῶν. Τὸ «ἔργον», τὸ ὁποῖον μετεῖχε καὶ τοῦ Ἀβερωφείου, ἐγράφη μὲ τὸν σκοπὸν νὰ προκαλέσῃ πατριωτικὰς συγκινήσεις καὶ ἐπροκάλεσε μειδιήματα εἰς βράχος τῶν ἀφελῶν συγγραφέων.

Μὲ τὸ «*Παραβάν*», τὸ νεώτερον ἔργον τοῦ Τραβέρσι, συνεχίζεται ἡ πολιτογράφησις τῶν Ἰταλικῶν ἔργων. Ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἔξης: Ὁ κόμης Ντὰ Ρίβα μετὰ τῆς γυναικὸς του ζοῦν εἰς μίαν ἑπαυλὴν ὅπου φιλόξενοῦν τὸν φίλον τῶν Πέτρον συνδεόμενον οἰκειότατα μὲ τὴν σύζυγον. Ἀλλὰ τὴν ἀρμονίαν τῆς τριάδος ταράσσει ἡ ἀφιξίς ἐνὸς ἄλλου φίλου τοῦ κόμητος, τοῦ Ἀλβέρτου, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει νὰ ἐρωτοτροπῇ μὲ τὴν κόμησαν, ἡ ὁποία φιλάρεσκος, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ κινήσῃ τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ Πέτρου φαίνεται δεχομένη τοῦ Ἀλβέρτου τὰς ἐρωτοτροπίας ἀλλ' ὁ Ἀλβέρτος δὲν ἀργεῖ νὰ ἐννοήσῃ τὸ παιγνίδι τοῦ τοῦ παίξει ἡ κόμησσα καὶ καιροφυλακτεῖ μίαν νύκτα, ὅτε ἡ κόμησσα εἶχε δεχθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς τὸν Πέτρον, ζητεῖ νὰ εἰσέλθῃ καὶ αὐτὸς, ἀνακαλύπτεται ἡ ὑποπτος συνέντευξις, ἐμφανίζεται καὶ ὁ σύζυγος, ὅστις μηδὲν ἐννοῶν, παραλαμβάνει τὴν γυναῖκα του, ἐνθ' οἱ δύο ἐρασταὶ φεύγουν ἀπογοητευμένοι.

Ἡ κ. Κυβέλη θελκτικὴ ὡς κόμησσα. Ὁ κ. Νέζερ ἀληθινὸς τύπος ἀνεκτικῶν συζύγου, οἱ κ. κ. Παπαγεωργίου καὶ Φραγκουλᾶκος ἐπίσης πολὺ καλοί.

Ὅπως ὅλα τὰ ἔργα τοῦ Τραβέρσι καὶ τὸ «*Παραβάν*» λέγεται ὅτι εἶνε δραματοποιήσις προσωπικῆς του

περιπετείας, διεξάγεται δὲ εἰς πολυτελέστατα σαλόνια, τὰ ὁποῖα ὁ συγγραφεὺς, ἀπὸ τοῦς κοσμικωτέρους βιβέβρ τῆς ἀνωτάτης κοινωνίας τῆς Ρώμης, γνωρίζει πολὺ καλῶς. Κατὰ τὴν ἐδῶ παρᾶστασιν, ἐξρησιμοποιήθησαν κομψότατα σαλόνια, κομμοδέντα ἐξ Ἰταλίας. Ἡ μεταφρασίς γενομένη ἐκ χειρογράφου ὑπὸ τοῦ κ. Ποριώτου πολὺ ὁμαλὴ καὶ μετροπαθεστάτη, ἀνληφθῶν μάλιστα ὑπ' ὄψει αἱ γλωσσικαὶ δοξασαί τοῦ μεταφραστοῦ.

Ἔρωσ καὶ στρατός. Φάρσα τῶν Γάλλων Καρὲ καὶ Μπουλό μὲ πολὺπλοκα ἐπεισόδια, στρεφόμενα περὶ μίαν γυναῖκα τὴν ὁποίαν διεκδικοῦν δύο σύζυγοι, εἰς πρῶην καὶ εἰς ἐν ἐνεργείᾳ, ἐφεδροὶ ἀμφοτέρω, καὶ εἰς σενταγματάρχης. Οἱ κ. κ. Νέζερ καὶ Χαλκιοπούλος ἐσκόρπισαν πολλοὺς γέλωτας. Ἡ κ. Δημοπούλου ἀνεπλήρως ἐπαρκῶς τὴν κ. Κυβέλην.

Θέατρον «Ὀλύμπια»

Ὁ Ἕλληνας μελοδραματικὸς θίασος παρουσίασεν ἐπιτυχή ἔργασίαν διὰ τῆς παραστάσεως τῆς γλυκεῖτης «*Τζοκόνδης*» τοῦ Πονκιέλλι. Παρεστάθη διὰ πρῶν τὴν φορὰν Ἕλλησι, καίτοι χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1876, μὲ ὑπόθεσιν ἠτις ὑπόκειται εἰς τὴν Βενετίαν κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα. Δι' αὐτὸ καὶ ἐκομίσθησαν αἱ ἐνδυμασίαι καὶ τὰ σκηνηκὰ ἐξ Ἰταλίας. Παρὰ τὰς δυσκολίας ἃς παρουσιάζει ἡ μουσικὴ τῆς «*Τζοκόνδης*», ἡ πλήρης ρομαντικῶν μελωδιῶν, ἰδίως εἰς τὰ κόρα, ἐπαίχθη ἐπιτυχῶς. Ἡ Βλαχοπούλου, ἡ Φράου, ὁ Μπράλια, ὁ Σεμπέλικο, ὁ Οἰκονομίδης ἡμιλλήθησαν εἰς ἐκφρασίαν καὶ πλοῦτον φωνῆς καὶ δύναμιν ὑποκρίσεως. Ἡ ὀρχήστρα, χάρις εἰς τὸν κ. Λαυράγκαν παρὰ τὰς δυσκολίας τῆς συνθέσεως καὶ τὴν ἔλλειψιν ὀργάνων τινῶν, ἐξετέλεσεν ὅλα τα μέρη κάλλιστα, καὶ ἰδίως τὴν εἰσαγωγὴν τῆς τρίτης; πράξεως, τὸ περιφρημομαλέττο τῶν Ὁρῶν.

Θεατρικαὶ εἰδήσεις

Ὁ θίασος Κονταράτου διαιρεθεὶς εἰς ὀπερέτταν καὶ μελοδραμα, ἐνισχύθη ὡς πρὸς τὸ δεύτερον διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ ζεύγους Βλαχοπούλου, τοῦ κ. Οἰκονομίδου, τῶν Ἰταλῶν Σεμπέλικο καὶ Μπράλια, διαλυθέντος καὶ πάλιν ἀνωχῶς τοῦ ὑπὸ τὸν κ. Λαυράγκαν μελοδράματος. Ἡ ὀπερέττα μὲ τὴν κ. Ἐγκελ ἐτοιμάζει τὸν «*Βοκκάκιον*» καὶ τὸ «*Τέγων*» τοῦ Ἡγεμόνος.

Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Καλομοίρη συνεστήθη «*Μελοδραματικὸς ὄμιλος*», ὅστις θὰ συμπράξῃ μετὰ τοῦ μελοδράματος Κονταράτου. Σκοπὸς τοῦ ὀμίλου εἶνε ἡ τελειότερα ὄσον τὸ δυνατόν ἐκτέλεσις Ἑλληνικῶν καὶ ξένων ἔργων καὶ ὁ πλουτισμὸς τῆς Ἑλλ. σκηνῆς μὲ νέα ἱκανὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν, ἐκ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν προσερχόμενα καὶ τὰ ὁποῖα ἔνεκα τῶν κρατουσῶν δυστυχῶς ἐπι προλήψεων μένουσιν ἀχρησιμοποίητα. Ὁ ὄμιλος ἀπετελέσθη ἀπὸ τὰς κυρίας καὶ δεσπ. ἰνίδας Φωκᾶ, Γεννίδη, Θεοδοροπούλου, Καλομοίρη Γκίνη, Παντζοπούλου, Δαλεξίου, Βρασιβανοπούλου, Περγινιά καὶ τοῦς κ. κ. Οἰκονομίδην, Σγλάβρον, Παπαδημητρίου, Κοντογιάννην, Μιχαλοπούλου καὶ Καρατζάν. Ὁ ὄμιλος ἐνεφανίσθη εἰς τὴν «*Καβαλερίαν*» κατὰ νέαν μεράφρασιν τοῦ κ. Βακαρέλλη καὶ εἰς τὴν «*Σέρβα—Πατριῶνα*» (Ὑπῆρξα κυρία) τοῦ Περγκολέζι. Ἐνεφανίσθησαν εἰς τὰ ἔργα αὐτὰ ἡ δ. Παντζοπούλου μία συμπαιθῆς Σαντζούτα

ὡς μορφή καὶ ὡς φωνή, καὶ ὡς Σεργιτίνα, αἱ δεσπ. Δαλεξίου καὶ Βρασιβανοπούλου, τελειόφοιτο τοῦ Ὁδείου καὶ ὁ κ. Κοντογιάννης, εἰς τὸν κωμικὸν ρόλον τοῦ Παντόλοφ. καίτοι ἡ ἐκλογή τοῦ ἔργου ἦτο ἀτυχής. θὰ δοθοῦν ἀργότερ ἡ Λακμέ, τὰ Παραμῦθια τοῦ Ὁφφμαν, ἡ Ἀρπαγὴ ἐκ τοῦ Σεραγιού, ὁ Βέρτερος, ἡ Μινιόν, ἡ Ρέα καὶ ὡς κορονοὶς ὁ «*Λόεγκριν*».

Ξένα θέατρα

Τὸ θέατρον «*Γκράν Γκιρνὸλ*» μὲ τὰ μονόπρακτα νατουραλιστικὰ δράματα τοῦ ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Τὸ θέατρον «*Ἀντουάν*» στὸ Παρίσι ἤνοιξε τὰς πύλας τοῦ μὲ νέον ἔργον. Ὁ τίτλος του εἶνε «*Μία φῆλη ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν*», κωμῶδια εἰς πράξεις 3 καὶ 4 εἰκόνας.

«*Μίστηρ Μορντι*» τὸ νέον ἔργον τοῦ Σιμόν, τὸ ὁποῖον πρὸ ἡμερῶν ἔδωσε τὸ θέατρον «*Ρεζάν*» ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν.

Εἰς τὸ Παρισίον θέατρον «*Ἀλβέρτος 1ος*» ἐπαίχθη ἓνα πολὺ περίεργον ἔργον μὲ τὸν τίτλον «*Ἡ ἀπόπειρα τοῦ κόκκινου σπιτιοῦ*».

Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ὅτι ἓνας Γερμανὸς ὑπνωτίζει τὴν γυναῖκα τοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν Γάλλου συντόφρου του καὶ τὴν στέλλει νὰ περπολήσῃ μεγάλας Γαλλικὰς ἀποθήκας τροφίμων.

Νέα ἐπιθεωρήσις ἐπαίχθη στὸ Παρίσι εἰς τὸ θέατρον «*Καπεσὶν*» μὲ τὸν τίτλον «*Ταμπὸρ Μπατάν*». Τὴν ἔγραψαν οἱ πολὺ γνωστοὶ συγγραφεῖς Δελόρμ καὶ Καρπαντιέ. Ἐπέτυχε πολὺ, διότι ἔχει ἐνθουσιώδεις πολεμικὰς σκηνάς.

Εἰς τὸ «*Ζυμνάζ*» νέον ἔργον «*Ἡ μικρὰ δακτυλογράφος*» τῶν Ἐννεκὲν καὶ Μισσέλ, βωδεδίλ, μὲ μουσικὴν τοῦ Ζαζέ.

Ἡ θαυμασία Εὐὰ Λαβαλλιέρ, μετὰ πολλοῦ χρόνου ἀπομάκρυνσιν ὑπὸ τῆς σκηνῆς, ἐνεφανίσθη πάλιν εἰς τὸ θέατρον. Ὁχι ὁμοῦ εἰς «*Μιούζικ Κόλλ*», ἀλλ' εἰς τὸ Παρισίον «*Ἀθήναιον*», ὅπου παίξει τὸ περίφημον «*Γαῖδοῦρι τοῦ Μπουρνιάν*».

Εἰς τὸ θέατρον «*Μισσέλ*» ἄλλο νέον ἔργον «*Ἐξ ἄνδρες καὶ μία μαῖμου*», φανταστικὴ κωμῶδια τῶν Βερμπέρ καὶ Μιγάνδ. Εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ παίξει ἡ ζωριτωμένη Σπινέλλι, δημοουργοῦσα ἰδιόρρηθμον γυναικεῖον τύπον.

Εἰς τὴν «*Ὀπεραν*» τῶν Παρισίων ἐφέτος θὰ παιχθοῦν νέα μουσικὰ ἔργα, ὁ «*Προμηθεὺς*» τοῦ Γαβριὴλ Φώρ, αἱ «*Ἰνδοὶ*» τοῦ Ραμό, οἱ «*Γκογιέσκας*» τοῦ Ἰ. σπουδῶ μουσουργοῦ Γρανάδος τοῦ πινγέντος κατὰ τὴν τορπίλλισιν τοῦ «*Σουσεξ*», καὶ ἔν ἔργον τοῦ Ἀλβέρτου Μανιάρ.

Ἡ «*Γαλλικὴ Κωμῶδια*» εἰσέπραξεν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς τελευταίας τῆς ἀπογευματινὰς φρ. 8,450 μὲ τὸν «*Ὁράτιον*» καὶ τὸν «*Μισάνθρωπον*». Ἡ εἰσπραξις αὐτῆ εἶνε ἀπὸ τὰς σπανιότατα πραγματοποιηθεῖσας εἰς τὸν Οἶκον Μολιέρου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του.

Τὸν μῆνα Δεκεμβρίου ὁ θίασος τῆς «*Ὀπερά Κομικ*» τῶν Παρισίων θὰ μεταβῇ εἰς τὸ θέατρον τῆς νὰ δώσῃ σειράν παραστάσεων εἰς τὸ θέατρον τῆς Σαλάς. Ταυτοχρόνως ὁ θίασος τῆς «*Σαλάς*» εἰς τὸ Παρίσι θὰ παίξῃ ἀπὸ σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῆς «*Ὀπερά Κομικ*». Ἐπὶ τῇ ἐκαιρίᾳ τῶν καλλιτεχνικῶν αὐτῶν ἀντεπιστολέμων θὰ δοθοῦν καὶ σχετικαὶ ἐορταί.

Εἰς Παρισίους, εἰς τὸ «*Θέατρον τῶν τεχνῶν*», ἐπαί-

χθη νέον έργον του 'Ιταλού δημοσιογράφου Ντ' Αμουρα, τά «Σύνορα». Κυρίως δέν είναι πολεμικόν, καίτοι εκ του πολέμου ένεπνεύσθη, αλλά κοινωνικόν.

— Είς τό θέατρον του 'Αγ. Μαρκίνου των Παρισίων έδόθη νέον έργον του Μπατάγγ, ή 'Αμαζών». Δι' αυτόν ο συγγραφεύς προσπαθεί να αναπαραστήση τά ουσιώδη δεδομένα του σημερινού πολέμου εν τη κοινωνία. Το έργον εκρίθη παθητικόν, συναρπάζο· εις σκέψεις.

— Είς τό «Παλαιά Ρουαγιάλ» έδόθη ή νέα κωμωδία των Έγγκεν, Βεμπε, και Γκός «Η κυρία και ο άναδελτός της», με υπόθεσιν πολεμικήν.

— Και εις την 'Ιταλίαν ή επιθεώρησις κυριαρχεί. Είς τό «Εδέμ» του Μιλάνου θριαμβεύει τό «Μήλον του Αδάμ» των Φραντίν και Νεβελίνι. 'Επί σκηνης παρελαύνουν αι γνωστότεραι φυσιογνωμιαί της Παλαιάς Γραφής, κατόπιν ο Αδάμ περιοδεύει την γήν και απογοητευμένος επιστρέφει εις τον Παράδεισον διά να διηγηθή εις τους άλλους πατέρας τάς θελκτικάς άμιας τίας των απογόνων του.

— Είς την 'Ιταλίαν παίζεται νέα όπερέττα του

Δεονκαβάλλο, ληφθεΐσα από κάποιαν παλαιάν Γαλλικήν κωμωδίαν «Δάνεισέ μου την γυναίκα σου». Το έργον επέτυχε, μολοντί επεκριθή ο Δεονκαβάλλο, ως ύποτιμών τό τάλαντόν του ασχολούμενος εις όπερέττας.

— Είς τά «Ολύμπια» του Μιλάνου ανεβιβάσθη νέον έργον γραφέν υπό του θιασάρχου Μουρέλο, τρίπρακτον δράμα ο «Μαγνήτης», μ' εξαίρετικήν επιτυχίαν. Η υπόθεσις του είναι ή εξής :

Μία όμορφα Ναπολιτανή άριστοκρατίς ύφίσταται την γοητείαν ενός οίκογενειακού της φίλου, όστις όμως με τό άγέρωχον ύφος του προσβάλλει τον επίσης ύπεροπτικόν χαρακτήρα της κόρης. Διεξάγεται μία πάλη θελήσεων και ή κόρη διά να μη υποχωρήση άρραβωνίζεται ένα πλούσιον βιομήχανον, προς τον όποιον ούδεμίαν κλίσιν αισθάνεται. Ολίγον όμως πρό του γάμου έμρανίζεται ο πρώτος· εξισκών όλην την γοητείαν της 'Απολλωνείου μορφής του. Είνε ο Ισχυρός μαγνήτης, εις την έλξιν του όποιον ή κόρη εινε άδύνατον ν' άντισταή. Και ή θέλησις της όμολογεί ένυτην ήττημένην. Η κόρη εγκαταλείπει τον βιομήχανον και φεύγει ακολουθούσα τον δυνάστην της καρδιάς της.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τό βραβείον Νόμπελ της φιλολογίας διά τό 1915, του όποιου ή άπονομή ειχε αναβληθή πέρουν, άπενεμήθη εις τον Γάλλον συγγραφέα Ρομάν Ρολάν, υπό της Σουηδικής 'Ακαδημίας, τό δε του 1916 εις τον Σουηδόν ποιητήν Χαΐδεσταν.

Τό βραβείον της Ειρήνης, άποτελούμενον εκ 350 χιλιάδων κρόνερ, ανεβλήθη δι' άλλην εποχήν, καθός και τό έπαθλον της Φυσικής και της Χημείας.

Ο βραβευθείς Γάλλος συγγραφεύς Ρολάν εινε εκ των διασημοτέρων συγχρόνων φιλοσόφων και αισθητικων, ή φήμη του όποιου στηρίζεται κυρίως επί δεκατόμου μυθιστορήματος, φέροντος τον τίτλον «Jean Christophe», του όποιου ή έντύπωσις ύπήρξε καταπληκτική εις τό παγκόσμιον άναγνωστικόν κοινόν και όπερ πραγματιεύεται περί της ζωής του Μπετόβεν. Ο Ρολάν έγραψε τελευταίως πολλά κατά του πολέμου, προσπαθήσας διά διαφόρων δημοσιευμάτων του να εξεύρη συμβιβασμόν τινα. Διά την τοιαύτην του εργασίαν ήναγκάσθη μάλιστα να καταλίπη την Γαλλιαν, εύρισκόμενος επί του παρόντος εις Γενεύην της Έλβετίας. Τό τελευταίον επίκαιρον φιλοσοφικόν του έργον επιγράφεται «Υπεράνω της συρράξεως» και υπό πνεύμα μετριοπαθείας άνωτέρας των άνθρωπών παθών και διαφόρων ήμπεριαλισμών εύαγγελίζεται κάποιαν μελλοντικήν προσέγγισιν του Γαλατικού και Γευτονικού πνεύματος.

Μεγάλης αισθητικής και τεχνουργικής σπουδαιότητος εινε τό σύγγραμμά του περί «Συγχρόνον Μουσικής», εις τό όποιον αναλύονται βαθύτατα οι αντιπροσωπευτικώτεροι των μεγάλων διδασκάλων της τέχνης.

Ο έτερος βραβευθείς Σουηδός ποιητής και μυθιστοριογράφος Βέρνερ φόν Χαΐδεσταν, επίσης άριστοκρατικής καταγωγής και έμπνεύσεως, δύναται ίσως να θεωρηθή ο καλλίτερος των συγχρόνων του μετά την Σάλμα Λάγγερφους, την πρό έτών διά του Νόμπελ

βραβευθείσαν. Ο Χαΐδεσταν διά του ιστορικού μυθιστορήματος φροντίζει να δείξη την ιστορίαν της ύπερβορείου πατρίδος του ως εύμοιρούσαν ποιης Σαιξπηρικής. Έν εκ των έργων του άφιερώθη εις τον Κάρολον του ΙΒ', τον κατ' έξοχην ήρωα των Σουηδών. Αλλά και εις άλλα είδη μυθιστοριών δέν ύστερεί. Τό «Μυθιστόρημα του μικρού αδελφού» μεταφρασθέν και εις την Έλληνικήν υπό του κ. Κ Χατζοπούλου, εινε έν δείγμα του τρυφερότητος του συγγραφέως.

Ο Χαΐδεσταν εγεννήθη τώ 1859. Δέν άνήκει εις ώρισμένην φιλολογικήν σχολήν, αλλά διεκρίθη άνεκαθεν διά την την αντιπάθειαν του προς τους ρεαλιστάς και νατουραλιστάς συγγραφείς. Όταν ένυμφεΐθη ο γάμος του επανηγυρίσθη εις μίαν νήσον της Βαλτικής. Παρέστησαν εις την τέλεσιν αυτού οι κάτοικοι της νήσου ένδεδυμένοι ως άρχαίοι Έλληνες και στεφανομένοι με ρόδα.

Συγναί εκθέσεις διοργανούνται εις Παρισίους. Εκθέσεις Βέλγων ζωγράφων και γλυπτών, εκθέσεις ζωγράφων εύρισκομένων εις τό μέτωπον, εκθέσεις βιβλίων, αναπαραστάσεων πόλεων καταστραφεισών και άνοικοδομημένων. Έσχάτως έγινεν εκθέσις μικρών καλλιτεχνικών άντικειμένων, άθυρμάτων και κομφοτεχνημάτων, παλαιών εποχών.

— Μεγάλοι εργασίαι εξακολουθοϋν έν Βενετία διά την προφύλαξιν των έργων της Τέχνης. Σάκκοι χόμματος έτοιποθηθήσαν, στέγαι ειδικαί, δεξαμεναι δι' ένδεχομένας πυρκαϊάς. Οι Βυζαντινοί λέοντες του 'Αγ. Μάρκου κατεβιβάσθησαν, προσφυλάχθη δε και ή Έλληνική εκκλησία του 'Αγ. Γεωργίου, ήτις άποτελεί ιστορικόν μνημειον, διατελοϋν υπό την προστασίαν του 'Ιταλικού ύπουργείου των Καλών Τεχνών.

— Ο Δ' Άνγούντζιο ύπηρετών ως αξιωματικός εις

την πρώτην γραμμήν, έλαβε δις έως τώρα τό άργυροϋν μετάλλιον της άνδρείας. Ήδη προήχθη εις λοχαγόν διακριθείς εις την επίθεσιν κατά του βουνοϋ Βελίκα Χρίμπαχ, ως «εξασκήσας άποτελεσματικώτάτην επίδρασιν επί των στρατιωτικών διά του λόγου και του παραδείγματος» ως άναφέρει τό συγχαρητήριο τηλεγράφημα του άρχιστρατήγου Καδόρνα.

— Οι φίλοι του Γάλλου ζωγράφου Άνδρέου Δεταίν όστις μάχεται εις τό μέτωπον, διοργάνωσαν έν Παρισίους εκθέσιν των έργων του. Την άπήρτισαν τριάκοντα πίνακες. Ο μαχητής καλλιτέχνης ταχών άδείας επεσκέφθη την εκθεσιν του, ήν κατήρτισαν έν τη άπυσία του φίλου του, όλοι ποιηταί, και επεστρεφεν εις τό μαχόμενον σόμα του.

— Απέθανεν εις Βερβαί της Έλβετίας ο εκει διατρίβων διάσημος Πολωνός συγγραφεύς Έρρίκος Σιέγκρεβιτς, εκ συγκοπής της καρδιάς, εις ήλικίαν 70 έτών. Έγεννήθη εις τό κυβερνεϊον Ραδόμ της Πολωνίας. Ένεφανίσθη εις την φιλολογίαν ως κριτικός τώ 1869. Το έπόμενον έτος εδημοσίευσε τό πρώτον εκτενές διήγημα του «Ματαίως» και κατόπιν άλλα. Από του 1876—78 εταξείδευσεν εις Γερμανίαν, Άγγλίαν, Γαλλιαν και Άμερικην και άπεκρυστάλλωσε τάς έντυπώσεις του εις τάς «Ταξειδιστικάς Έπιστολάς», εις τον «Φιλοφύλακα», «Διά μέσου των στεπών κ. λ. π. Πριν ασχοληθή εις τά μεγάλα ιστορικά μυθιστορήματά του, ο Σιέγκρεβιτς έγραψε τον «Γιαννώνην των Μουσικών», τον «Διδάσκαλον του Πόζεν», τον «Μπαρτέκ τον νικητήν» κ.λ.π. Τώ 1884 εδημοσίευσε τό «Διά πυρός και σιδήρου», τό όποιον μαζί με τον «Κατακλυσμόν» και τον «Άρχοντα Βολοδυγίόφσκη» άποτελοϋν αναπαραστάσιν της Πολωνίας του ΙΖ' αιώνος. Μετά την ήρωϊκήν αυτην τριλογίαν εξέδοκε τό «Χωρίς δόγμα» ψυχολογικόν μυθιστόρημα περί της μη παραγωγικότητος των Σλαύων και την «Οικογένειαν Πολανιέκ» όπου κηρύσσει την επιστροφην εις την αυστηράν ζωήν. Τέλος τώ 1895 εξέδοκε τό περίφημον καταστάν «Quo vabis» (Που υπάγεις;) μεγαλειώδη αναπαραστάσιν της Ρώμης επί των πρώτων Χριστιανικών χρόνων, και τό όποιον έστερέωσεν όριστικώς την διεθνή φήμην του Σιέγκρεβιτς. Πέντε έτη βραδύτερον οι «Σταυροφόροι» συνεπλήρωσαν την ιστορικήν τριλογίαν του.

Ο Σιέγκρεβιτς ύπήρξεν ο έθνικός συγγραφεύς της Πολωνίας. Και ο θάνατος επήλθεν ειρων, ένω ήγγέλλετο ή εις βασιλείον άνασχηκρότησις της άτυχούς πατρίδος του.

Ο γλόπτης κ. Ν. Γεωργαντής επεράτωσε τό μνημειον του άειμνήστου καθηγητου του Πανεπιστημίου Ι. Σημαντήρα, συμβολίζον την επιστήμην σκορπίζουσαν δάφνας επί της επιτιμίας πλακός.

— Ο ζωγράφος κ. Ν. Οθωναϊός μετά μακράν διαμονήν εις τάς νήσους, εξέθεσεν εις ειδικήν αίθουσαν του «Παργασού» όγδοήκοντα πίνακας, άπεικονίσεις τοπειών και ποικίλων συνθέσεων, με θέματα εκ της Έλλ. ζωής. Συνεχέεται και ο κ. Τόμπρος όκτώ γλυπτικά έργα. Περί της εκθέσεως θα γράφομεν εις τό προσεχές τεύχος.

— Συνεχίζων την πρό διετίας διαλέξιν του περιτής Θείας Κωμωδίας του Δάντου ο ένταύθα πρεσβευτής της 'Ιταλίας κ. Μπυσόφι, άνέλυσε τό γ' άσμα του

Παραδείσου, όπου εις τον πρώτον ουρανόν της σελήνης συναντώνται αι ψυχαί εκείναι, αιτινες άκούσιως δέν έτήρησαν τον όρκον της άγνότητος, άποκαλέσας τό άσμα αυτό, άσμα ειρήνης.

— Το θέατρον «Λιονόσια» ένεκαινίασε τό σύστημα άπογευματινών διαλέξεων κατά Τρίτην με θέματα σχετικά προς τό θέατρον και τη συνοδεία άπειργεσίας και άναγνώσεως άποσπασμάτων θεατρικών έργων. Πρώτος όμιλήσεν ο κ. Δαραλέξης περί του έρωτικού πείσματος έν τώ θεάτρω και τη ζωή. Κατά την διαρκείαν της διαλέξεως ο ήθοποιός κ. Ζήνων άπήγγειλε την προς την πείσιμονα Λιδίαν ώδήν του Όρατίου, ή κ. Ζαφειροπούλου, ή κ. Αλκαίου, ο κ. Νέζερ και ο κ. Άποστολίδης άνέγνωσαν τό Έρωτικόν πείσμα του Μολιέρου, ή κ. Κυβέλη μετά της κ. Νίκης Βέλλη και του κ. Παπαγεωργίου, άνεπαρέστησαν την σκηνην «Δέν πιζούν με τον Έρωτα» του Μυσσε και τέλος ο κ. Νέζερ άνέγνωσε τον λαϊκόν μύθον, καθ' όν ή ύπερπείσιμον σύζυγος και βυθισμένη άκόμη εις τό φρέαρ, έσώκωνε την χείρα ύπερ τό ύδωρ εις σχήμα φαλιδιου διά να βεβαιώση και από εκει άκόμη την έμμοήν της εις την γνώμην ότι θερίζουν με τό φαλίδι !

Ο κ. Πολέμης άπήγγειλε νέα ποιήματά του και επαίχθη κατόπιν ή «Γυναικα». Ίδιαιτέρως ήρεσαν ο «Βροκόλακας», ή «Άπιστη» αι «Δύο αδελφαίς», τό Παραμυθι της ζωής και ή «Νύχτα».

Τό πρόγραμμα των άλλων διαλέξεων κατηρτίσθη ως εξής :

Ο κ. Βελλιανίτης θα όμιλήση «Περί των πρώτων Έλληνικών θεάτρων». Ο κ. Ι. Δαμβέργης ώρισε τίτλον του θεματός του «Δύο έτη από τά παρασκήνια». Ο κ. Μ. Λιδωρκής θα όμιλήση «Περί Πιερότου, Κολομπίνας και Άρλεκίνου» με σκηνας εκ του μιμικού θεάτρον. Ο κ. Γ. Τσοκόπουλος «Περί Καραγκιόση», όμοίως με σκηνας του θεάτρον των άνδρεικέλων. Ο κ. Μελās περί Δουμά υιού. Ο κ. Βουτινάς περί «Σανσονέτας». Ο κ. Παλαμάς περί του Μιζιστράλ, με άπαγγελίας των ποιημάτων του μεγάλου ποιητου. Ο κ. Άγγινος περί των «Τραγοιδιών του δρόμου». Ο κ. Νιρβάνας «Αναμνήσεις από τό θέατρον. Θα όμιλήσουν προς τούτους οι κ. κ. Μάτεσις, Λάσκωρης, Μωραϊτίνης και άλλοι μη δηλώσαντες έτι τό θέμα.

— Διά Β. Α. χορηγείται εκ των πόρων του κληροδοτήματος Δωρίδου εις την έφορείαν του Χριστιανικού Μουσείου ποσόν 6.000 δρ., όπως διατεθή προς προαγωγήν των περι της Βυζαντινης και νεωτέρας τέχνης και ιστορίας μελετών.

— Απεφασίσθη υπό του Ώδειου Άθηνών ή εκδοσις έν ιδιαιτέρω συλλογή των σχολικών άσμάτων των βραβευθέντων κατά τον πρώτον Άβερλώφειον διαγωνισμόν του Ώδειου. Ο δεύτερος διαγωνισμός λήγει τέλος Δεκεμβρίου.

— Ο καθηγητής κ. Ψάχος θα κάμη και εφέτος σειράν διαλέξεων επί των δημοτικών άσμάτων συνοδεία μικράς όρχήστρας εκ καθηγητών του Ώδειου.

— Είς την Επιστημονικήν Έταιρείαν ο κ. Στ. Ψάλτης, συντάκτης του 'Ιστορικού Λεξικου, όμιλήσε περί της άρχής των λέξεων «άλλήθωρος, άλλεός» και «άλλεάτικος», ύποστηρίζας ότι έσφαλμένη εινε ή συνήθησ αυτών γραφή «άλλοίθωρος, άλλαιός» και «άλλοιότικος».

ρείας και κατάλογον τῶν πολυτίμων τελευταίων προσκτημάτων τοῦ Μουσείου καὶ Ἀρχείου τῆς Ἑταιρείας.

Ἐξεδόθη νέον διπλοῦν τεῦχος τῶν ἐπιμελείῃ τῆς «Ἀγκύρας» δημοσιευομένων «*Ἀρχείων Ἱατρικῆς καὶ Βιολογίας*» μὲ ἐνδιαφέρονσαν καὶ πυκνὴν ὕλην. Μεταξὺ ἄλλων, ἀγακίονισις τοῦ κ. Τσέτσικα εἰς τὴν Ἱατρικὴν Ἑταιρίαν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας τῆς συνεδριάσεως, ἀρθρα τοῦ ὀφθαλμολόγου κ. Κοσμετάτου, τοῦ ὕγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ κ. Κυριαζίδου τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Ἐγγελισμοῦ κ. Ἀξελού, τῆς μικροβιολόγου κ. Παναγιωτάτου, Θεραπευτικὴ ἐπιθεώρησις κτλ.

Ἐξεδόθη νέον διπλοῦν τεῦχος (ἀριθ. 8-9) τοῦ λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ «*Κριτικὴ καὶ Ποίησις*». Ἐκ τῶν περιεχομένων του ἀναφέρομεν τοὺς «*Χμνους στὴ Νύχτα*» τοῦ Γερμανοῦ ποιητοῦ Νοβάλις κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Γ. Πολίτου, τὶς «*Παραλλαγές*» περὶ ποιήματα τοῦ κ. Ἀλ. Μπουρνιά, τὴν κριτικὴν τοῦ ἔργου τοῦ Καμπύση ὑπὸ Γ. Ἀποστολάκη ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξετάζεται εὐρύτερον καὶ ὅλη ἡ σημερινὴ λογοτεχνικὴ κίνησις τῆς Ἑλλάδος, τὴν «*Μαγὸν Λεσκό*» καὶ τὸν «*Θάνατον τοῦ Βαττώ*» κλπ.

— Ἐξεδόθη τὸ Α τεῦχος μηνιαίας ἐγκυκλοπαιδικῆς ἐπιθεωρήσεως ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἑλληνικὸν πνεῦμα*» καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σ. Φίλιππα.

Μία ἐκλεκτὴ φιλολογικὴ ἐργασία εἶδε τὸ φῶς εἰς κομφοτάτην ἔκδοσιν τῆς Λογοτεχνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς «Ἀγκύρας». Τοῦ Ροσσὶν «*Ὁ Ἀετιδεὺς*» ὅστις ὡς γνωστὸν πλέκεται περὶ τὴν βραχειαν καὶ τραγικὴν ζωὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, τοῦ βασιλέως τῆς Ρώμης. Ἐπέτυχε δὲ ὁ κ. Πολ. Δημητράκοπουλος, ὁ ὁποῖος τὸ μετέφρασεν, ὄχι ἀπλῆν μετάφρασιν, ἀλλὰ τὴν πιστοτέραν καὶ λεπτοτέραν δυνατὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀριστοουργήματος αὐτοῦ εἰς τὴν γλῶσσάν μας, εἰς ὠραίους δεκαπεντοσὺλλάβους.

Εἰς κομψὴν ἔκδοσιν τῆς «Ἀγκύρας» ἐκυκλοφόρησεν ἡ «*Ζωὴ τοῦ δρόμου*» ἀπὸ τὰς ἐκλεκτοτέρας σελίδας τοῦ κ. Παύλου Νιοβάνα. Εἶνε ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν μεγάλῃν καὶ πολυσύνθετον ὑπαιθρον κίνησιν, σελίδες, ποὺ ἔχουν τὴν ἰδιόζουσαν ἀρετὴν, ὅτι ἀπετυπώθησαν ἀπὸ τὴν ἀμεσον παρατήρησιν καὶ κλείνουσιν μέσα των τὴν τραγικὴν ἢ τὴν κομικὴν ἀλήθειαν τῆς στιγμῆς.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐξεδόθη ὀλιγοσέλιδος τεῦχος τοῦ κ. Jean de Subtil, ὑπὸ τὸν τίτλον «*La Guerre et la Dentelle*», περιέχον ψυχολογικὰς ἐντυπώσεις ὡς ἐνέπνευσεν ἡ παρουσία τοῦ στρατοῦ τῆς Δύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1916—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ ΔΡ. 1,200,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἐκάστην) Ἐκδίδονται 100,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν 400,000
κλήρωσιν) Παρέχονται κέρδη εἰς 2,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν 200,000
Ἐκαστὸν ἀξέριον γραμματίου τιμᾶται δραχ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῆ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη		Δραχμαὶ	Ἐν ὄλῳ
1	ἄπὸ	80,000	80,000
1	ἄπὸ	20,000	20,000
2	ἄπὸ	2,500	5,000
6	ἄπὸ	1,000	6,000
15	ἄπὸ	400	6,000
25	ἄπὸ	200	5,000
1950	ἄπὸ	40	78,000
2000			200,000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ 28 Φεβρουαρίου (12 Μαρτίου) 1916 ἢ δευτέρα τῇ 24 Ἀπριλίου (7 Μαΐου) 1916, ἢ τρίτῃ τῇ 26 Ἰουνίου (9 Ἰουλίου) 1916, ἢ τετάρτῃ τῆς 25 Σεπτεμβρίου (8 Ὀκτωβρίου) 1916, ἢ πέμπτῃ τῇ 27 Νοεμβρίου (10 Δεκεμβρίου) 1916 καὶ ἡ ἕκτῃ τῇ 31 Δεκεμβρίου 1916 (13 Ἰανουαρίου 1917).

Δι' ἐκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἴδια ἀξέρια γραμμᾶτια, πωλούμενα ἀντὶ τσοσάρων δραχμῶν, ἰσχύοντα δι' ὅλοκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίου, τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσις ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 ο)ο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοὐλάχιστον, παρέχεται ἔκπτωσις 10 ο)ο, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τιμημάτων γραμματίου, παρέχεται ἔκπτωσις 5 ο)ο.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ **Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων**, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ὁ Διευθυντὴς Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ